ОРОНУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

...С-эй Бряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

(1196) | 1969 оной январиин 3, пятница | Сэн 2 мүнгэн

ГЕРМАНИИН КОММУНИС ПАРТИИН БАЙГУУЛАГДАҺААР 50 ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРЮУЛАГДАҺАН АМАРШАЛГА

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедтэ амаршалга эльгээбэ. Тэрэ амаршалга соонь Германиин Коммунис партиин байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, СЕПГ-гэн бүхы гэшүүдтэ, ГДР-эй бүхы ажалшадта Советскэ Союзай Коммунис партиин үмэнэһөө аха дүүгэй халуун амаршалга хүргэгдэнэ.

Германиин Коммунис парти байгуулга немец хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй түүхэдэ, мүн бүхы уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ тон шухала үйлэ хэрэгүүдэй нэгэн болоо юм гэжэ амаршалга соо хэлэгдэнэ.

Марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури дээрэ тогтоһон хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэл империализмые, милитаризмые илахын тула, социалис общество байгуулхын тула шиидхэхы эрхэ нүхэсэл мүн гэһэн шухала һургаалай зүб байһаниие немец коммунистнуудай тэмсэлэй 50 жэлэй зам батаар гэршэлнэ. 1946 оной апрельдэ байгуулагдаһан Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин хүтэлбэри доро хүдэлмэришэн анги фашизмда эсэргүү, демократическа хүсэнүүдтэй суг хамта Германиин зүүн зүгтэ фашизм, империализм, милитаризм үндэһөөрнь усадхаа, социализмын байшангай бата сэхи һуури табяа.

Хүдэлмэришэн ангиин партиин хүтэлбэри доро Германиин Демократическа Республика мүнөөнэй үе сагай хүгжэнги социалис гүрэн болоно, бүхы дэлхэй дээрэ нэрэ хүндэеэ үргэн ябана. милитаризмда, үһөөгөө абаха гэһэн хүсэнүүдтэ эсэргүүгээр, Баруун Германиин монополис капиталай эзэрхэлгын засагта эсэргүүгээр, эб найрамдалай, демократиин, социальна хүгжэлтын түлөө тэмсэдэг немец арадай түрүү хүсэнүүдэй түшэг тулгуури болонхой гэжэ совет коммунистнууд, Советскэ Союзай бүхы ажалшад Германиин Демократическа Республикын бүхы ажалшадтай суг хамта омогорхоно.

Манай партинууд болон гүрэнүүдэй хоорондохи эбдэршэгүй нэгэдэл болбол социалис хани харилсаае болон дэлхэйн коммунис хүдэлөөе жагсаан бэхижүүлгэдэ хэгдэһэн шухала хубитамнай болоно гээд амаршалга соо тэмдэглэгдэнэ. Аха дүү партинуудай, социалис оронуудай хоорондохи хани барисаан, нягта нэгэдэл империализмын, контрреволюциин ямаршье һүйдхэлтэ ябуулгануудай бута сохигдохо байһанай, Европодохи эб найрамдал ба аюулгүй байдалай бэхижэн оршохо байһанай тулгуури болоно.

* * *

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет мүн Германиин Коммунис партиин Центральна Комитедтэ амаршалга эльгээжэ, Германиин Коммунис партиин байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Германиин Федеративна Республикын коммунистнуудые халуунаар амаршалба.

Германиин Коммунис парти байгуулга немец хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэдэ томо алхам болохоһоо гадна, уласхоорондын ехэ удха шанартай байгаа гээд амаршалга соо хэлэгдэнэ.

Гитлеровскэ фашизмые бута сохиһоной һүүлээр немец коммунистнуудай эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэһэн хүгжэлтын, эб найрамдалай үзэл бодол Германиин Демократическа Республикада бэелээ. Харин Баруун Германи болбол Европодо түгшүүрилтэ байдалай саг үргэлжэ һужэрөөдэһэ байдаг гуламта болоо.

Германиин Коммунис партиин нюуса бэшэ ажал ябуулгые 1956 ондо Бонной засагаархидай хориһон ушар дэлхэйн олониитын гүнзэгы буруушаалгые үүдхээ. Коммунистнуудай хүсэл зоригые хүхалаагүй. ФРГ-гэй монополис капиталай үһөөгөө абаха, милитаризмые һэргээхэ гэһэн, мүн Бонной правительствын зүгһөө НАТО-гой эзэрхэг түримхэй бүлэглэлые оохижүүлхые оролдожо байһан, бүү зэбсэг яралтайгаар гаргаха эвэнэ түсэбүүдые зохёожо байһан оршон байдалда Германиин Компарти немец газар дээрэ саашадаа хэзээдэшье дайн сэрэгэй һужэрөөгүйн түлөө тэмсэжэ байна.

Баруун Германиин коммунистнууд ажалшадай демократическа эрхэ сүлөөе шууд сэхээр хамгаална, хүсэрхэлгын онсо хуулинуудые болюулха эрилтэ табина. Тэдэнэр Бонной зонхилхы бүлэгэй гадаадын аюултай политикада эсэргүү, Советскэ Союзтай, Германиин Демократическа Республикатай, мүн бусад социалис оронуудтай ФРГ-гэй амгалан харилсаануудые байгуулхын түлөө, Европодо бата бэхи эб найрамдал тогтоохын түлөө шууд сэхээр тэмсэнэ.

Германиин Коммунис парти марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын жама ёһонуудые үндэһэлэн дэлхэйн коммунис, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй жагсахын түлөө тэмсэнэ, коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөө үнгэргэлгэдэ бэлэдхэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана.

Эб найрамдалай, Баруун Германиин ажалшадай шухалын шухала эрилтые хамгаалхын түлөө тэмсэжэ байһан Германиин Коммунис партиин тэмсэлтэй аха дүү һоор һаналаа нэгэдэнги байһанаа КПСС-эй ЦК мэдүүлнэ. Совет коммунистнууд түрүү бодолтой бүхы хүнүүдтэй суг хамта Германиин Коммунис партиие хориһон ушарые болюулха эрилтэ табина.

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин правленидэ — Баруун Берлин амаршалга эльгээбэ. Германиин Коммунис парти байгуулга Германиин ажалшадһаа гадна, дэлхэйн коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ шухала удха шанартай байгаа гээд тэрээн соонь хэлэгдэнэ. Немец коммунистнууд 50 жэлэй туршада ажалшадай аша туһын түлөө, Германиин фашизмда, дайн сэрэгтэ эсэргүү, эб найрамдал, демократи болон социализмын түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсээ.

Германиин Социалис нэгэдэмэл парти — Баруун Берлин Германиин хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, немец коммунистнуудай дайшалхы заншалан үзэл бодолоор хүдэлнэ, тэмсэнэ. Баруун Берлиниие ФРГ-гэй хубинь болгожо, үһөөгөө абаха гэһэн политикадаа хэрэглэхэ гэһэн Бонной хүтэлбэрилхы бүлэг хүнүүдэй хуули буса һэдэлгын оршон байдалда парти энээндэнь эсэргүүгээр тэмсэнэ, бэеэ даанхай политическэ байгуулалтатай болоһон Баруун Берлин өөрынгөө хүн зоной аша туһадаа бусад гүрэнүүдтэй политическэ, экономическа, культурна холбоо барисаа байгуулха зэргэтэй гэжэ оролдоно. СЕПГ Баруун Берлинэй ажалшадай социальна болон демократическа эрхэ сүлөөе шууд сэхээр хамгаална, хархисуудай һүйдхэлтэ ябуулгануудые элишэлнэ, неонацизмтай әбсэшэгүй тэмсэл хэнэ.

Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалша хүн зоной аша туһын түлөө тэмсэлдээ, эб найрамдалай, демократиин, хүгжэлтын үзэл бодолой бэелхын түлөө тэмсэлдээ шэнэ амжалта туйлахыень СЕПГ-дэ хүсэһэн үгэнүүд амаршалга соо хэлэгдэнэ.

Алдарта ойн хүндэлэлдэ

...ЭЦЭЭ ...БАНА

Бутэд Данзановна Лубсанова даалгагдаһан хорёод үнеэнһээ 11 һарын туршада 29.750 килограмм һү һаажа, жэлэйнгээ түсэб дүүргээд, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишадай дундa эрхим дүн харуулһан байна.

Мүртэйн гүүртын ахалагша һаалишан Б. Д. Лубсанова гүйлаһанаараа һанаагаа амардаггүй. 1969 ондо 32750 килограмм һү һааха уялга абанхай.

Хорин табан жэл соо һаалишанаар хүдэлһэн Бутэд Данзановна ажалай ехэхэн дүршэлтэй хүн. Хамта хүдэлдэг нүхэдтөө ажалай жэшээ хододоо харуулжа, хэрэгтэйшье туһа хүргэхөөр бэлэн ябадаг.

Энэ гүүртын һаалишад Ц-Д. Арьяева, Д-Ц. Чултумова, Б. Галданова гэгшэд мүн лэ һү һааха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэнхэй.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн баярые нэрэтэй түүхэтэй угтахын тула Мүртэйн гүүртын бэрхэ һаалишад зоригтойгоор ажаллажа байна.

Ц. ДОРЖИЕВ.

Сэлэнгэ.

ХҮӨҺЭНДӨӨ СОХОМ ҮРЭХЭ

...Мүртын-Агай отара нарнужын нарижэ тухэ эрэгдэтуладаа намаруун хүйтэн газай боходо амар байна.

...Сагаан заһар хүйтэмнай ...жал байа, — гэжэ хуһамай ...900 ценер үбһэтэй. 220 ...эр зелёнтой эндэхи отахалагшахонишон Баяндэлаяртуев тарай хурьгадайн байха һагай хана хаажэ ябахаа хөөрэнэ.

Халуун намарһаа хойшо үбэлжөөндөө бэлдэжэ, байра байдалаа өөһэдынгөө хүсөөр шэнэлжэ, һэлбэжэ, эб гэмэ болгожорхиһониинь үбэлэй хүйтэндэ ниодандa уряар харагдана. Гадна хонидой хурьгалха сагта хэрэглэгдэхэ хохир бэлдээтэй. Нэбёосхоор сагаалагдаһан хаамагуул хурьгадай гэр соо ябталаатай. Хони, хурьгадай талха тарянай зүйл эдихэ элдэб тухэлэй тэбшэнүүд мүн лэ эндэ олон. Хуһамагай зүүгээр нарһанай шэлбүүһэн тараагаатай.

Республика дотороо хонини ажалые шууд түргөөр хүгжөөхэ гэһэн эрилтэ халуунаар дэмжэжэ, һайнаар хүдэлжэ байһан «Первомайский» совхозой Шэбэртын-Агай хонишодой абаһан уялгаа нэрэтэй түрэгэйгөөр дүүргэхэнь дамжаггүй.

Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) Б-Д. Баяртуев, эндэхи залуу хонишон Н. Архипов.

Д. САМБУЕВ.

Хэжэнгэ.

ШАХАМАЛНУУДАЙ ГҮҮРТЭ

Гурбан жэлэй урда тээ Хоёр-Үлэ гэжэ газарта мал шахан таргалуулха гүүртын ехэ байрануул түхеэрэгдэһэн юм. Эндэ тэжээл бүйлүүлхэ оньһожоруулагдамал цех бүтээгдэһэн, тэрэнь электрын галаар хангагданхай.

Шахамалнуудай байха томо байра соо тэжээл хэжэ үгэхэ хобео, хоботонууд тодхогдонхой. Аргал шабааһан трактораар сэбэрлэгдэжэ абтадаг.

Энэ байра соогоо Дээдэ-Тайлсын совхоз жэл бүри бүрүү, хашарагуудаа байлгажа түлжүүлдэг, шахан таргалуулдаг юм.

Байгша ондо эндэ 250 эрэ хашарагууд, гологдоһон эмэ хашарагууд шахан таргалуулагдана, — гэжэ ахалагша ухэршэн Виктор Гурьянович Демидов мэдүүлбэ. Хашараг бүхэнэй шэгнүүр мүнөө 270 килограммда хүрэнэ.

Тус гүүртэдэ дүрбэн хүн ажаллана. Эдэнэр малаа октябриин 1-һээ шахажа захалаа. Түрүүшын һарада шахамалнуудайнь шэгнүүр сүүдхэдэ 700 граммаар, ноябрьда 836 граммаар нэмэһэн байна.

— Шахамалнуудаа январь һарада гүрэндэ тушаахабди, — гээд ухэршэд хэлэнэ. — Хашараг бүхэнөө адагынь 290—300 килограммда хүргэжэ, бэлэдхэлэй пунктда абаашаха хүсэлтэйбди. Малаа иимээр түлжүүлхэ, таргалуулха тэжээлтэйбди.

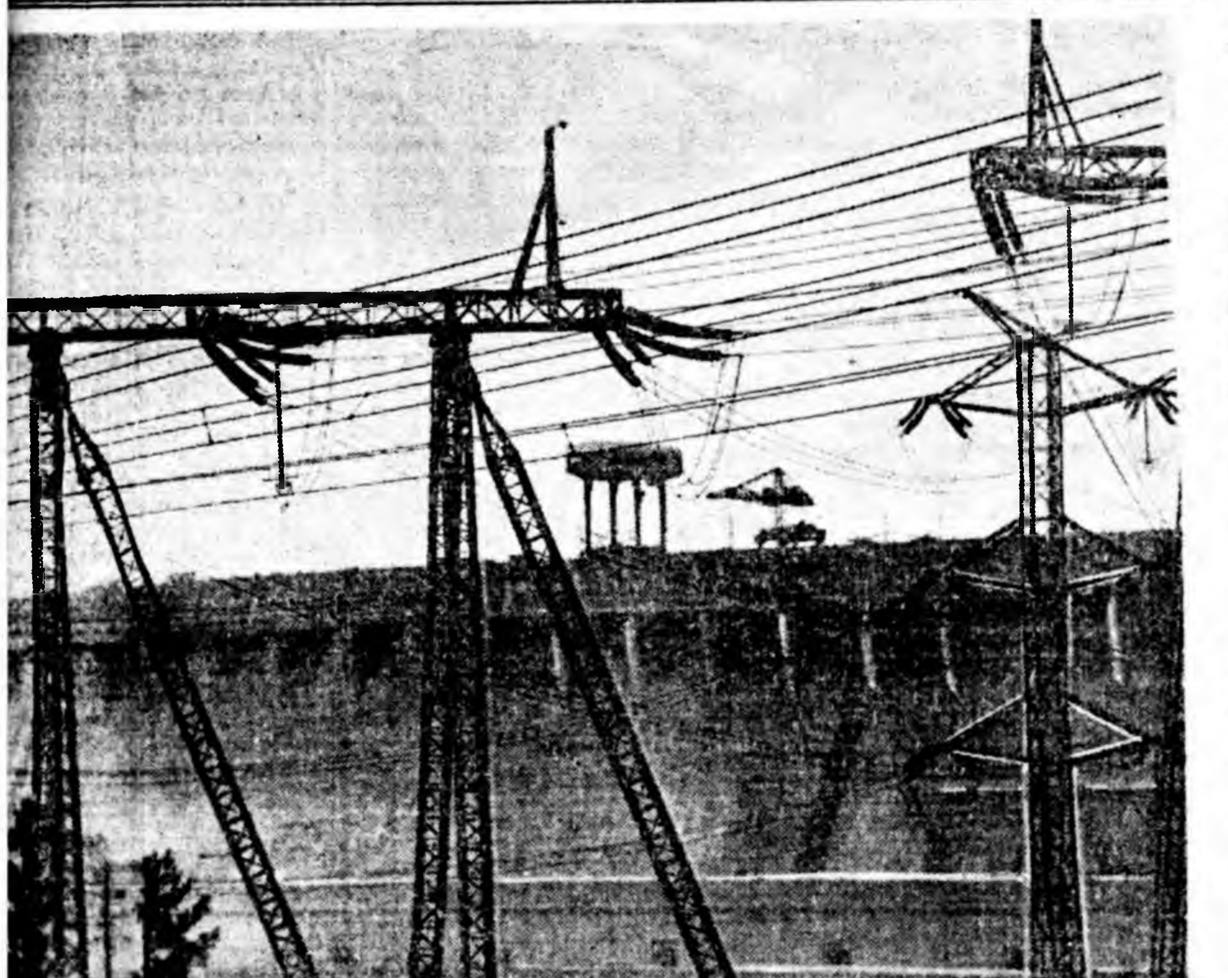
Эдэ үдэрнүүдтэ хашараг бүхэндэ гурбан килограмм таряа талханай зүйл үгтэнэ. Үбһэ, һолоомо дуран соонь эдюулэгдэнэ. Тиимэһээ ухэршэдэй һанаһандаа хүрэхэ байһанда этигэхээр.

Гэхэтэй хамта эндэхи малшадта туһаламжа хэрэгтэй байна. Шахамалнуудай байра дулаалха, сонхо соожыень бүтүүлхэ талаар хэрдэхэ хүдэлмэри ехэ. Мүн малшадай эрилтэнүүдтэ анхархаар. Тэдэндэ газетэ, журналнуудые саг соонь асаржа үгэхэ, ухэршэдтэ сүлөө сагаа культурнаар үнгэргэхэ арга олгохо шухала.

Малшадта анхаралтайгаар хандаад байбал, тэдэнэр урдахи зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ ёһотой.

Г. ХОГОЕВ.

Хори.

Братск. Энэ асари томо ГЭС-эй агрегадууд 1968 оной туршада 22,6 миллиард киловатт-час электрын элшэ хүсэ үгэһэн байна. Мэргэжэлтэд ГЭС-эй проект табихадаа, дунда зэргээр жэлдээ эды шэнээн киловатт-час электрын элшэ үгэхэ гэжэ тоолон гаргаһан юм. Зураг дээрэ: Братска ГЭС.

ТАСС-ай фото.

...АЖАЙ- ...АДАЙ ...МЖАЛТА

Байгал-Хударын гахайн фермын коллектив үнгэрһэн жэлдэ ехэ амжалта туйлаба. Жэлэй түсэбэй еһоор 542 гахайһаа 3650 поршоонхо абаха һаа, 4026 поршоонхо абажа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ.

М. И. Плюснина 780, Н. Г. Хамуева 720, Н. Н. Мухина 700 поршоонхо абаһан жэшээтэй.

— Шэнэ жэлдэ бидэнэр бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялга абахабди, — гэжэ фермые даагша Александр Иванович Нелюбин хөөрэнэ. Тус коллективэй амжалта туйлахань гайхалгүй.

С. БОРОВИК.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДҺЭЭ, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДҺЭЭ

Сэрэгэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые эдэбхитэйгээр байгуулагшадай нэгэн, 1917 ондоо КПСС-эй гэшүүн, Советскэ Союзай Герой, Советскэ Союзай маршал Мерецков Кирилл Афанасьевичай удаан саг соо хүндөөр үбшэлһэнһөө уламжалан, 1968 оной декабриин 30-да 72-тойдоо наһа бараһан тухай КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет гүнзэгы ехэ гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ
СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

СССР-эй ЦСУ-гай МЭДЭЭСЭЛ

I.

Хара металлургиин хүдэлмэрилэгшэд бүхы металлургическэ циклээр жэлэйнгээ түсэбые дүүргэээ.

1967 онойхитой сасуулбал шэрэм хайлуулга 4 миллион тонноор, булад 4 миллион үлүүтэй тонноор, бэлэн болгогдоһон прокат 3,5 миллион тонноор, булад соро хахад миллион үлүүтэй тонноор нэмээ.

II.

Оронай **нефтьшэд** нефть абаха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэээ. Арадай ажахы 1967 онойхидо орходоо 21 миллион тонноор ехэ нефть абаһан байна.

III.

Эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд элһэн саахар, ургамалай тоһо, сай, кондитерскэ эд бараа гаргаха талаар 1968 онойнгоо түсэбые дүүргээ.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Вьетнамай Демократическа Республикада ажахын ашаа зөөжэ абаашаха даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэһэнэй, тиихэдээ эрэлхэг зориг гаргаһанай түлөө СССР-эй Далайн флодой министерствын суднануудай бүлэг моряГууд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1968 оной декабриин 30-най Указаар СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагнагдаа.

«Туркистан» гэжэ теплоходой моторист И. Д. Земцев, «Брянский рабочий» гэжэ теплоходой ахалагша моторист В. И. Москвенко, «Туркестан» гэжэ теплоходой электромеханик Н. Н. Рыбачук (наһа бараһан), «Аргус» гэжэ абаралгын судны ахалагша водолаз В. Г. Хуторской (наһа бараһан), «Бакуриани» гэжэ теплоходой В. Я. Цевшук Ленинэй орденоор шагнагдаа.

Ажалай Улаан Тугай орденоор 30 хүн, Хүндэлэлэй Тэмдэг орденоор — 50, «Ажалай габьяагай түлөө» медаляар — 57, «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар 57 хүн шагнагдаһан байна.

(ТАСС).

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИИН ЧЕХОСЛОВАКИДА ОШООД БАЙҺАН ТУХАЙ

ПРАГА. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушевай толгойлдог КПСС-эй делегациин гэшүүд орон соогуур аяншалһанайнгаа һүүлээр декабриин 30-да Прагада бусажа ерээ. Чехословакиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй уряалаар делегаци ЧССР-тэ ошоһон байгаа. Совет айлшад бүлэг бүлэг боложо хубааралд, Острава, Брно болон Кошицеда хүрэһэн байна. Тэдэнэр партийна болон ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаа, промышленна, хүдөө ажахын предприятинуудта хүрөө. Металлургнуудай ба шахтернуудай город болохо Остравада тэдэнэр шэнэ барилганууд хэгдэжэ байһан районуудта хүрөө. Кошицеда Зүүн Словацка металлургическа комбинаттай танилсаа. Брно шадар — Бланко районой партийна эдэбхитэдтэй уулзаа.

Совет коммунистнуудай түлөөлэгшэд нүхэрэй ёһоной хөөрэлдөөнүүдые сэхэ руунь хээ, партийна организацинуудай болон ажалшадай коллективүүдэй ажабайдалтай һайнаар танилсаа, политическэ гол шухала асуудалнуудаар КПСС-эй баримталдаг хараа бодолтой чехословак нүхэдые танилсуулаа. Орон доторхи политическэ байдалые заһаруулха, КПЧ-гэй ЦК-гай ноябриин ба декабриин пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ талаар өөһэдынгөө үмэнэ ямар зорилгонуудые табижа байһан тухайгаа чехословак нүхэдүүд хөөрэжэ үгэһэн байна. Совет-чехословак хани барисаае, мүн КПСС-эй ба КПЧ-гай хоорондохи харилсаа холбоое саашадань бэхижүүлхэ шухала гэжэ хөөрэлдөөнүүдэй үедэ онсолон тэмдэглэгдэһэн байна.

ИИМЭ ХАРУУҺАТАЙ МАЛ ЯАГААД ТАРГАЛХАБ?

Үбэлэй ангинама хүйтэнэй гүнэг хаһа. Гүн нойрто абтаһан гала дайда наранай элшэгүй һулахан туяа доро мүнгэтэн тооһорно. Ой модон, шугы бүргааһан сэн бүндэ дарагдаанхай, хүйтэнһөө шаларгаһан байһандал үзэгдэнэ.

Үбэлэй иимэ нэгэ үдэр Модон-Хүл гэжэ газарта хүрэжэ ерэбэбди. Эндэ олон бүрүү, хашарагуул байраһаа тээ холохонуур байнаһа, заримань дутахаһэ байһан һүри дээрэ обоонолдоно. Иимэ юумэ хараһадаа бидэ гайхабабди.

— Эндэ гайхалтай юумэн үгы. Колхозой үбһэ колхозой мал эдинэ лэ юм. Хамаагүй! — гэжэ XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой малшан Г. Н. М[illegible] ехээр тонигэлэнэр х[illegible]

Малайнь байра с[illegible] харабабди. Одоо[illegible] хэ шоныи хүлдэж[illegible] гэн. Хурашэһэн [illegible] Дүрбэн ханынь н[illegible] бүглэдөө, шабаа[illegible] харахада, огторгой[illegible] һүниндөө тоолохоо[illegible]

— Юундэ сага[illegible] малайнгаа байра дул[illegible]агүй гэшэбтэ?

— Юун хэрэггүй юумэ хэлэнэт. Бидэн шархануул бэшэ, малшан бшуубди даа, — гэжэ Монастырщинтай хамта хүдэлдэг хүн томоотойгоор харюусаба.

— Нүхэрни тон зүб хэлэнэ. Иимэ. Малаймнай байрые заһаха, дулаалхаяа колхозой правлени мэдээ юм бэзэ, — гэбэ Монастырщин.

Эдэнэр үглөөнэй 9 часһаа эхилээд, үдэшын харанхы болотор малаа хээрэ бэлшээнэ. Үбһэ тэжээлэйнь зөөбэри таһалдажа, заримдаа малынь эдихэ тэжээлгүй үлэшэдэг байна. Иимэ мүү харуулһатай мал таргалха гээшэ гү?

Үбэлэйшье сагта малаа шахан таргалуулха гэһэн Яруунын малшадай уряае республикымнай бүхы колхоз, совхозууд дэмжэн абаад, үсэд нэтэрүүгээр ажаллажа байна. Зүгөөр Загарайн аймагай Модон-Хүлэй малшад энэ уряае мүнөө болотор шэхэндээшье дуулаагүй. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдэй ойлгуулламжын хүдэлмэри малшадайнгаа дунда һулаар ябуулдаг байһан дээрэһээ иимэ ушар үзэгдэнэ. Эдэ малшад колхозой түбһөө холо һуудаг. Эндэ электрын гал, радиоприемнигшье үгы. Газетэ, журналнууд асарагданагүй.

XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд дээрэ дурсагдаһан эдэ дутуу дундануудаа дары түргэн усадхаха ёһотой.

Р. БУДАЕВ.

ШЭНЭ СЕЛЬСОВЕДҮҮД

...ряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиу... 1968 оной декабриин 23-да гаргаһан указуу... арим аймагуудта захиргаанай- нютаг газар... иимэнүүд хубилалтанууд хэгдэбэ:

...ын сомсоведһээ таһалагдажа, Майский посе... түбтэй Майский сельсовет Баргажанай аймагта ...тогтоогдобо.

...Хэжэнгын аймагта Хэжэнгын сомсоведһээ таһалагдажа Ородой-Адаг тосхон түбтэй Доодо Худанай сомон бии болгогдобо.

Кабанскын аймагта Кабанскын сельсоведһээ таһалагдажа, Большое Колесово гэжэ тосхон түбтэй Колесовский сельсовет тогтоогдобо; Тимлюйн сельсовет Тимлюй тосхондохи Каменскын поселково Соведтэ хамжуулагдаба; Закалтус гэжэ тосхон Кабанскын сельсоведтэ хамжуулагдаба.

Улаан-Үдын аймагай Гурэльбын сельсоведэй түб — Гурэльбэ тосхонһоо Заречный гэжэ поселогто нүүлгэгдэбэ.

КПСС-эй ХОРИИН РАЙКОМЬОО МЭДЭЭСЭНЭ

ИНТЕЛЛИГЕНТНЭРЭЙ ҮҮСХЭЛ

Онинобorси тосхоной багшанар, медицинскэ, соёл культурын, худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойн һайндэрые угтуулан, нютагайнгаа ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр оролсожо, ниитэ-политическэ, соёл болбосоролой хүдэлмэри түргэнөөр дэлгэрүүлхэ, хүн зоной ажаһуудал һайжаруулха хэрэгтэ хабаадаха зорилгоёо тодорхойлбо. Тингээд тэдэнэй жэшээгээр иимэ хэмжээ ябуулгануудые хараалжа, тэдэнээ хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ зорилгоор мүрысөө эмхидхэхые аймагай бүхы интеллигентнэртэ хандаба.

Тэрэ хандалга-бэшэг КПСС-эй райкомой бюро дээрэ хэлсэгдэжэ, энэ үнэтэ үүсхэл дэмжэгдэбэ. Энэ ниитын үүсхэлые аймагай интеллигентнэрэй дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхыень партийна эхин организацинуудта КПСС-эй райкомой бюро дурадхаба.

Мүнөө аймагай тосхон һууринуудаар хүдөөгэй алба хаагшадай, багшанарай, медигүүдэй хамтын суглаануud зарлагдажа, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, үргэн ниитэ ажалшан зоной дунда ябуулха хүдэлмэреэ тодорхойлжо, хэмжээ ябуулгануудые баталан абажа байна. Хүдөөгэй клубуудай дэргэдэ саг үргэлжэ хүдэлхэ лекторинууд эмхидхэгдэжэ эхилээ. Спортивна талмайнуудые барилгада, тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, ногоорүүлхэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаха, һуралсал дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ шударгыгаар оролсохоор бэеэ зэһэлгэн эхилээ.

ШЭНЭ БҮЛЭГ

Анаагай совхозой 3-дахи отделени анханда һү һаалиин хоёр фермэтэй юм һэн. Отделениин түб болохо Анаа Үүртөө тосхоной центральна фермын дэргэдэ үшөө нэгэ ехэ, үнеэдые байлгаха түгэс оньһожоруулагдамал типовой байра баригдажа, тээсгэн ашаглалгада оруулагдаба. Иигэжэ Байсын Эбэрэй һаалишад эндэ ерэжэ түбхинэбэ.

Тэрээнтэй хамта томодхогдоһон энэ фермэ дээрэ хүдэлдэг коммунистнуудай хүсые нэгэдүүлжэ, партийна бүлэг байгуулха гэһэн үүсхэл отделениин партийна эхин организаци гаргаһан байха юм. Тиигэжэ эндэхи 7 коммунистнуудай түрүүшын хамтын суглаан зарлагдажа, партийна бүлэг болон буридэһэнөө элирхэйлбэ. Партийна бүлэгые эмхидхэлшээр ухэр адуулагша Ц. В. Дамбаев һунгагдаба.

Коммунистнууд ойрын сагта хэхэ хүдэлмэриингөө түсэб хараалба, тус тустаа партийна даабаритай болобо.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ — ПАРТИДА АБТАНА

Партийна олон эхин организацинууд ажалай түрүүшүүлэй дунда тусхайта хүдэлмэри ябуулжа, өөрынгөө зэргэдэ тэдэниие абахые оролдожо байдаг. Энэ хүдэлмэри һайн үрэ дүн харуулна. Һая үнгэрһэн КПСС-эй райкомой бюро эдэбхитэй хэдэн түрүүшүүлые партиин гэшүүндэ, нандидадаар ябаха гэһэн партийна суглаануудай тогтоолнуудые баталһан байна.

Тэдэнэй тоодо Анаагай совхозой хоёрдохи отделениин тракторист В. А. Дунаев, Үдын совхозой 4-дэхи отделениин һаалишан В. Д. Цыренова, 335-дахи нүүдэл колонныn электрик С. Г. Морой гэгшэд оролсоно.

Манай Эхэ орондо коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр оролсохо, партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ байһаниаа, ходо түрүү зэргэдэ ябаха эрмэлзэлээ тэдэнэр мэдүүлнэ.

Р. ЦЫМПИЛОВ,
КПСС-эй райкомой инструктор.

КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

КОММУНИСТНУУДАЙ ШИИДХЭХЭ ЗОРИЛГ

Суглаан дээрэ тогтоол баталагдахая байба. Коммунистнуудай урдаһаа түрүүлэгшын:

— Энэ тогтоол бэелүүлхын түлөө гараа үргэгты,—гээд хандахада, нэгэшье хүн арсабагүй.

Коммунистнуудай суглаан эдэбхитэйгээр үнгэрһэн байгаа. Яахадааб гэбэл, энэмнай тиимэ оедоохон удха шанартай суглаан бэшэ байгаа. Түрэл партиингаа ЦК-гай октябриин Пленумэй шиидхэбэритэй нютагаймнай коммунистнууд танилсаад, колхозойнгоо экономикые саашадань хүгжөөхэ тухай хөөрэлдэжэ байхадаа, хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые тэдэнэр бултадаа нэгэн һаналгатайгаар зүбшөө гээшэл.

«Олоорөө хэлсэһэн үгэгүй» гэлсэгшэ. Теэд коммунистнуудай шиидхэһэн хэрэг бүришье һаа найдамтай. Коммунист бүхэн нэрэ хүндэеэ һанажа, партиингаа табиһан зорилгые хэзээдэшье бэелүүлжэ шадаха уялгатай. Тэдэнэй зориһон зориг, һанаһан хэрэгынь хүсэндөө хүргэгдэхэ ёһотой. Энээндэ хүн бүхэн этигэнэ.

Хүушан жэлэйнгээ дабаан дээрэ гаража, шэнэ жэлые угтажа байхадаа, коммунистнарнай ажалайнгаа һайн талые тэмдэглэхэтээ хамта, алдуу дутуунууд тушаагаа, ажахыда бии байһан арга боломжонууд тушаа дэлгэрэнгытэйгээр хөөрэлдэбэ. Ойрын жэлнүүдтэ бэелүүлхэ хараа түсэбэй табигдаха үедэ олон коммунистнууд өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые оруулаа һэн. Артелиин бүхы һалбаринуудые хүгжөөлгэдэ тарян ажахын ургалта шиидхэхы һуури эзэлдэг гэжэ КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленум дээрэ хэлсэгдэһэниие коммунист бүхэн ойлгожо, энэ асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Зарим коммунистнууд манай Оронго нютагта ороoһо тарянай ургаса гектарай 10 центнерһээ дээшэ гарахагүй, саашанхи жэлнүүдтэ энэл хэмжээндэ түсэблэхэ ёһотойбди гэлсээ бэлэй.

Теэд мүнөөнэй эрхэ байдалые ойлгонгүй, тиимэ хуушанайнгаа гурим баримталдаг хүнүүдэй бодол олонхи коммунистнуудай зүгһөө буруушаагдаа. Урдань олон жэлдэ колхозой хүтэлбэрилэгшэ ябаһан, үнинэй коммунист нүхэр М. Д. Цыренов партийна бюро дээрэ һайшаалтай дурадхал оруулһан байна. КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумһээ хойшо, мүн газар уһалалгые һайжаруулха тухай асуудал хэлсэһэн ЦК-гай майн Пленумһээ захалаад, колхоздомнай нилээд ехэ хүдэлмэри бүтээгдэһэн. Тарялангай газарта наг шэбхэ болон минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдана, уһалагдана.

Урдань гектар бүриһөө 6—7 центнер ургаса хуряагдадаг байбал, эдэ хэмжээнүүдэй ашаар һүүлшын гурба-дүрбэн жэлдэ арбаад центнертэ хүргэгдэһэн байна.

Тарян ажахые хүгжөөхэ талаар саашанхи арга боломжонууд тухай хөөрэхэдөө, коммунист нүхэр Цыренов: «Минеральна үтэгжүүлгэ хүсэдөөр хэрэгбэл, тарялангай ургасые га бүриин 14—15 центнертэ хүргэхэ аргатайбди» гэбэ. Мүнөө үедэ орон доторнай минеральна үтэгжүүлгэ элбэгээр үйлэдбэрилэгдэдэг болоод ха юм. Манай колхоз гансахан шэнэ жэлдэ 600 тонно хүрэтэр иимэ үтэгжүүлгэ худалдан абаха аргатай. Энээнһээ гадна, севообородой заабаринууд наринаар сахигдаха, газар уһалалта үргэнөөр эмхидхэгдэхэ. Иимэ дурадхалнуудые хараада абажа, ажахыгаа үйлэдбэриие түсэблэхэдөө, ойрын жэлнүүдтэ гектар бүриһөө ороoһо тарянай ургасые урдынхиһаа 4—5 центнерээр дээшэлүүлхээр хараалбабди. 1975 он болотор тарянай ургаса ниитэ дээрэ 45 мянган центнерһээ 60 мянган центнертэ хүрэтэроо ехэ болгогдохо байна.

Экономикыгоо үшөө нэгэ талынь хараха баатай болообди. Манай колхоз Улаан-Үдэ город шадар оршодог гээшэ. Тиимэһээ хартаабха, овощ ехээр тарижа, эдэнһээ горитой олзо доход абаха ёһотой аад, харин мүнөө дээрээ бирагданагүй. Хүршэ ажахынуудһаа гээгдэжэ ябанабди. Гектар бүриһөө 30—40 центнер хартаабха, 50—60 центнер овощ хуряажа байхада, хаанаһаа олзо доход абтахаб даа. Энэ асуудал колхозой правленидэ, партийна комитедтэ һайса харагдажа, коммунистнуудай болон эдэбхитэдэй һанамжанууд анхаралда абтаһан байна. Үрэжэлтэй болгогдоһон, шалгадамал газарта тарилга хэдэг болоожо, ойрын жэлнүүдтэ хартаабха, овощой ургасые 2—3 дахин ехэ болгохо гэлсээбди. Иимэ арга боломжо манайда бүрин бии.

Тарян ажахын олзотойгоор эрхилэгдэхэдэ, ажахынуудай экономико бэхижэхэ, мал ажал түргэн хүгжэхэ гэжэ партиин ЦК-гай Пленум дээрэ хэлсэгдэһэн байна. Энэ асуудал тушаа коммунистнууд һанамжалхалаа. Сабшалан, бэлшээриие үргэдхэхэ, үрэжэлтэй болгохо шухала гэлсээ. Мүнөө жэлдэ манай колхоздо 350 гектар дээрэ культурна гуримаар эдлэгдэдэг сабшалан бии болгогдохонь. Мүн гол сабшалангай ургасые жэл бүхэндэ һайжаруулха, үбһэ ногооной ургасые гансахан мүнөө жэлдэ гектар бүриин 15 центнертэ хүргэхөөр, 1975 он болотор 25 центнер абадаг болохоор хараалагдаба. Нютагтамнай хоёр мянга гаран гектар сабшалан тоологдодог. Тэрэнээ үрэжэлтэй болгобол, ниитынгээ малые үбһөөр бардам хангаха аргатайбди.

Үшөө ямар шухала хэрэг гаранаб? Коммунистнууд хараалһан хэмжээ ябуулгануудаа зүбшэжэ байхадаа, Олзон гэжэ газарые ашаглалгада оруулха тухай хөөрэлдөө. Зүтөөр энэмнай мянгаад гектар газарта нэмжыһэн нэмаг газар байна. Һүүлшын жэлнүүдтэ гүрэнэй зүгһөө мүнгэ зөөри помологдожо, энэ намагые хатааха гэжэ хэды оролдожо гаргабашье, ажалынь үрэ багатайгаар харюулагдана. Хэрбээ республикын Мелиораци болон уһанай ажахын министерствын шухала хэмжээ абажа, Олзониие ашаглагдадаг болгоо һаань, манай колхоз нилээд ехэ сабшалантай, бэлшээритэй болохо һэн. Янгаажанда таряа талханай захаар байдаг малай гүүртэ, отаранuудые Олзон тээшэ эбаашажа, таарамжатай газарта байрлуулха байгаабди.

Манай колхоз мал ажалаа хүгжөөхэ тухай түсэблэхэдөө аянгаяа хонидой тоое олошоруулха, 1975 он болотор хониин һүрэгөө 4—5 мянган толгойгоор нэмэхэ гэжэ хараална. Гадна эбэртэ бодо мал олошоруулха, үүлтэр һайнтай болгохо хэмжээнүүд зохёо. Эдэ бүгэдые шиидхэхэдээ, тон түрүүн ниитынгээ малые үбһэ тэжээлээр, таряа талханай зүйлөөр хангаха байнабди.

Гол түлэбыень хэлэхэдэ, манай колхоз иимэ зорилго урдаа табяат байна. Тэрэниие бэелүүлгэ хадаа имагтал партийна организацимнай хүсэнһөө дулдыдаха ушартай. Юуб гэхэдэ, ажахыдамнай ная гаран коммунистнууд тоологдодог. Тэдэнэр артелиин һалбари бүхэндэ хүдэлдэг, хүтэлбэрилхы тушаалнуудта ябадаг. Партиин гэшүүн бүхэнэй уялга, харюусалгаа үнэн сэдьхэлээрээ хандажа, ажал хүдэлмэреэ бүтээсэтэйгээр эмхидхэжэ байгаал һаань, колхозоймнай бүхы ажал хэрэг урагшатайгаар эрхилэгдэхэ, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ой амжалтаар угтагдаха, табан жэлэй түсэб хараалһан сагһаа бэелүүлэгдэхэ бшуу.

Хараалагдаһан зорилгонуудые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэнь хүнгэн хэрэг бэшэ. Партиингаа шиидхэбэринүүдые хүргэхын түлөө, коммунистнууд нэн түрүүн зоной дунда лаамжын хүдэлмэри ябуулжа, тэдэниие ниитын та эдэбхитэйгээр хаб байна. Мүнөө партийна зацимнай зүгһөө малш эрэшадай дунда ниитэ-па кэ хүдэлмэри үнгэргэхэ хёогдонхой. Холын гүүрт рануудай малшад отделени лөө ходоо сүтларжа, В нинэй ажабайдал, тэрэн хэрэгэй илан мандажа ба хай һонирхолтой лекци хэлнүүдые шагнаха бай шадай эрилтые хангахыв худалдаа наймаанай эмхи зохид байра байдалтай гэжэ колхозоймнай партийна комитедтэ хэлэ

КПСС-эй ЦК-гай ок Пленумэй табиһан зорилго колхозойнгоо хараалһан ябуулгануудые ажалшан дунда һайнаар ойлгуула мнай, колхозоймнай эк түргэнөөр хүгжэхэ, ойры нүүдтэ ороoһо тарянай ба гаса хуряаха, мал ажала тойгоор эрхилдэг болохо а бди. Хамтаараа хэлсэжэ ажал үргэн дэлисэтэй, аша байдаг.

П. НИМА
Улаан-Үдын айм
«Улаан-Оронго» колх
парткомой секрет

Шэнэ барилганууд

НҮҮР-ҺЭШЭДЭЙ АЖАҺУУДАГ ХОТОДО

«Бурятцелинстрой» трестын 589-дэхи оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныn барилгашад Сэлэнгын аймагай колхоз болон совхозуудта барилга хэдэг юм. 1968 ондо Сэлэнгын совхоздо 3600 хонинoй орохо 6 байра бария. Үшөө тиихэдэ Химнын совхозой хүдэлмэришэдтэ байрын 641 дүрбэлжэн метр талмайтай гэрнүүдые бария.

Аймагай түб Гусиноозерск город соо тус колонныn барилгашал мүн лэ ехэ барилга хэжэ байнхай. Үндэр сагаан гэрнүүд эндэ ербын бодожо, нютэнэй шэмэг болоно.

Нүүдэл колонныn барилгашад 1968 ондо байрын 1918 дүрбэлжэн метр талмайтай гэрнүүдые бариха түсэбтэй һэн. 11 һара соо байрын 2057 дүрбэлжэн метр талмайтай олон гэр баригдажа, түсэбынь холо үлүүлэн дүүргэгдэбэ.

А. С. Шеринковой, А. Н. Крюжовой хүтэлбэрилдэг барилгашадай түрүү бригаданууд Гусиноозерск городто 80 бүлэ айлай орохо гэр, мүн 100 хүнэй һууритай столово барижа байнхай. В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһан түрүү барилгашад Сэлэнгын аймагай тосхонуудай түхэл шарай хубилгажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. 40 квартиратай шэнэ гэрэй барилга. 2. Модошо дархашуул У. Р. Иванов, А. С. Корошков гэгшэд сонхын рамануудые һуулгажа байна.

Э. ЛАПИНАЙ фототекст.

ЭРХИМ СОРТЫН ҮРЭҺЭ — ТАРЯАЛАН ДЭЭРЭЭ

Манай Буряад ороной байгаалиин уларилай хэды бэрхэшээлтэй байгаашье һаань, тарянай үндэр баян ургаса абаха дүүрэн арга боломжонууд бии. Тарян ажахые саашадань түргэнөөр хүгжөөхэ эрилтэ КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленум табиһан байна. Иимэ шухала асуудалай табигдаад байхада, республикымнай бүхы колхоз, совхозууд тарянай ургаса һайжаруулгада гол анхаралаа улам ехээр хандуулна.

Тарянай баян ургаса абахын тула үрэһэеэ зүбөөр танижа, ямар газарта ямар сортын үрэһэ тарихада таарамжатайб гэжэ нэн түрүүн ойлгохо тон шухала. Манай орон дотор гурбан мянгаһаа дээшэ селекционернууд хүдэлнэ. Эдэнэр һүүлэй хэдэн жэлдэ тарянай үрэжэл ехэтэй сортын үрэһэ бии болгожо шадаа. Иигэжэ һайн сортын үрэһэ бии болгогдоһоной ашаар тарянай ургаса 1,5 дахин дээшэлһэн байна.

Илангаяа манай республикын газарай хүрьһэндэ таряа тарилга олон ондоо илгаатай. Үрэһэеэ зүбөөр шэлэн танижа, нютаг нютагай газарай хүрьһэндэ таарулан таряад байбал, баян ургаса абтаха бшуу.

Зарим нютагуудта «Онохойская-4», «Скала», «Восток» гэһэн сортын шэниисын үрэһэн гаража ургадаг. «Онохойская-4» сортын үрэһэн Түнхэнэй, Яруунын, Баунтын, Хойто-Байгалай ба Ахын аймагуудһаа бэшэндэ тарингдана.

«Онохойская-4» сортын үрэһые тарихынгаа урда тээ Бэшүүрэй сортоучасток полиёо уһалаа һэн. Юрэ уһалагдаагүй газарайхиһаа тэндэ гектарай 2—3 центнер үлүү ургаса абтаа. Мүн лэ Кабанскын, Баргажанай сортоучастогууд дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ оруулаад байхадань, энэ шэниисын үрэһэн гектар бүриин 7—9,5 центнер үлүү ургаса үгэһэн. Нихэдээ энэмнай шинигтэ, минеральна үтэгжүүлгэдэ дуратай ургамал болоно бшуу. Хэрбээ энэ хамаг агротехническэ заабаринуудые колхоз, совхозууд дүүрэн бэелүүлжэ байбал, урда урдынхиһаа баян ургаса абтаха.

«Восток» гэжэ сортын үрэһэн Бэшүүрэй, Мухар-Шэбэрэй, Улаан-Үдын, Сэлэнгын, Хяагтын, Зэдын, Захааминай, Хэжэнгын, Хориин болон Загарайн аймагуудта 1966 онһоо таригдажа, һайн ургаса абтана. Энэ «Восток» сортын үрэһэн республика доторнай 1968 ондо 22,8 мянган гектарта таригдаа гэхэ гү, али бүхы тарилгын газарай 5,8 процент болоно.

Гэбэшье жэл бүри шэнэ сортын үрэһэн республикымнай нютаг бүхэндэ туршагдана. Иигэжэ 1968 ондо колхоз, совхозуудай полинууд дээрэ «Саратовская-36», «Саратовская-29» сортын үрэһэн таригдаһан байха юм. Туршалга хэжэ үзэхэдэ, «Саратовская-36» сортын үрэһэн Бэшүүрэй, Баргажанай сортоучастогууд дээрэ гектар бүриһөө 28,1, 26,7 центнер ургаса үгэһэн байна. Энэмнай ургаса һайнтайшье һаа, ехэ шииитэй нойтон газарта таарахагүй, залаагаа даангүй нугаран унадаг гэжэ туршалга харуулна. Энэ шэниисын үндэр ургаса абаха гээ һаа хамаг агротехническэ заабаринуудые наринаар бэелүүлхэ, һайн үтэгжүүлэгдэһэн газарта тариха хэрэгтэй.

Мүнөө үедэ түргэн эдеэшэдэг «Ракета» сортын үрэһэн туршалга гаража байна. Энэ үрэһэн манай республикын байгаалиин уларилда тааража, саашадаа ехээр таригдадаг болохо.

Гэхэтэй хамта республика доторной ешмээн тарилгада анхарал тон багаар хандуулагдана. 1968 ондо оройдоол бүхы тарилгын 27 процентнь болоно. Үгышье гэбэл, дайралдаһан лэ ешмээнэй үрэһэн хаанашье һаань, хамаагүй, таригдана. Энэ тон буруу ябадал. «Неполегающий» гэжэ Тулунска госселекционно станциин бии болгоһон ешмээнэй үрэһэн манай нютагта тааража ургаһан байна. «Червонец» сортын ешмээнһээ 3—4 үдэрөөр хожомдожо эдеэшэдэгшье һаа, һайн ургаса ургадаг, залаалаа диилдэжэ гүнхан унадаггүй юм. Гэбэшье, энэ сортын үрэһэн республика доторнай оройдоол 686 гектарта таригдана. «Неполегающий» сортын ешмээн ехээр таржа, хойшодоо үндэр ургаса абажа байха сагнай түлажа ерээ гэжэ колхоз, совхоз бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд ойлгохо ёһотой.

Мүн лэ баһа манай республика дотор обёос тарилгада хандаха, ямар нютагта ямар тын обёос тарибал таарах жэ мэдэхэ шухала. «Хи сортын үрэһэн «Золотой д Онохойский 517» обёосһо 11 үдэрөөр эртэ эдеэшэдэг.

Зарим сортын обёосой м ургадаг газарта «Хибины 2 обёос тарибал, һайн ургаса байна. 1968 ондо «Ук 550» сортын обёос багаар даа. Буряад ороной алишы тагта «Укосный 550» обёос эртэшэг тарибал, бэнэ ургаса абажа болохо гажанай сортоучасток дээрэ шалга хэжэ үзэхэдэ, гекта риһөө 224 центнер зелёнко һан гэхэ гү, али «Золотой д гээшэһээ 75 центнерээр үлү гаса үгөө. Энэ обёосой болоомо мал дуратайгаар э Энэ сортын обёос горохтой жо тарихада һайн гэжэ тур хэгшэд тодорхойлон гэршэ

Мүн лэ манай респу колхоз, совхозууд горох, ку болон хартаабха тарилгада ралаа багаар хандууна. лунский», «Северодвинский сортын горох тарибал, эдюулхэ һайн тэжээл абта

«Приекульский» гэжэ июлиин һүүлээр, августын хүсэд эдеэшэдэг хартаабха шадарай районуудта тарижа бал зохисотой һэн. 1966 «куузику» гэжэ малай тэж брюква таригдадаг болоожо, дэргээр гектар бүриһөө 350 нер эдеэн, 411 центнер на набшаһан абтадаг.

Ороoһо таряа болон бусад малнуудай үндэр ургаса а саашадаа Эхэ оронойнгоо ба гые улам ехээр арьбадхахагэдын нангин уялга мүн. Ти һээ манай республикын нютагай газарай хүрьһэн, бай линн эрхэ байдалда тааража гаха ороoһо тарянай, бусад малнуудай үрэһэнэй сортну нарин нягтаар шэлэжэ, зү зэн ёһоор харууһалан оролд эрхим һайн ургаса хэдыд абтаха.

А. ЛИТВИНА
СССР-эй хүдөө ажахы министерствын дэргэдэх сорт туршалгаар гүрэнэ комиссиин инспектор

БОЛЗОР СООНЬ ЗАҺАБАРИЛЖА ҮРДИБЭЛ...

Биды һаяхан Могойтын отделениин МТМ-е даагша Владимир Алексеевич Тухватулинтай уулзажа, тэндэ хэгдэжэ байһан ажалтайнь танилсабабди. МТМ-эй хүдэлмэришэд бүтээсэ һайнтайгаар ажалласа. Ноябрь һара соо 16, декабрь һарын түрүүшын хахадта 14 трактор һайн шанартайгаар заһабарилагдаа.

Гэбэшье техникэ заһабарилгада ажахын зарим хүтэлбэрилэгшэд хайша хэрэгээр хандана. Тусхай хараалагдаһан болзортонь техникээ асарха аад, ямар нэгэн шалтаг урдаа барлаад лэ, заһабарилгын ажал хойшо татана. Трактор дүрбэн мөөр дээрээ мүхарял һаа, хамаагүй гэжэ зарим нэгэн бододог хэбэртэй.

Энэ ябадал тон буруу. Нэгэ иимэ жэшээ абажа харая. Бодонгой совхозой механизатор Золотарев гэгшын юумэ мүргүүлжэ эбдэһэн «Беларусь» тракторые хойто хоёр мөөр дээрэнь шэрэжэ асарһан юм. Өөртэнь даалгагдаһан техникэдэ хайша хэрэгээр хандажа, тэрэнээ эбдэһэн Золотаревые совхозой хүтэлбэрилэгшэд өөгшөөжэ, яла тохохын орондо ямбатайгаар, дуратай тээшэ ябуулһан байна. Иимэрхүү у мүн бусадшье колхоз, совхо та ушарна.

Хүдөө ажахынгаа бүхы ринуудые саашадань улам наар хүгжөөлгэдэ техникэ үүргэ дүүргэнэ. Тиимэһээ түбхи түрүүндэ техникэдээ эзэн ёһоо, хандажа, эрхим шанартайгаар заһабарилжа байха—манай уялга мүн.

Б. БУДАЕВ.

Баргажан.

ЕО
ЭР
АРИЛХА

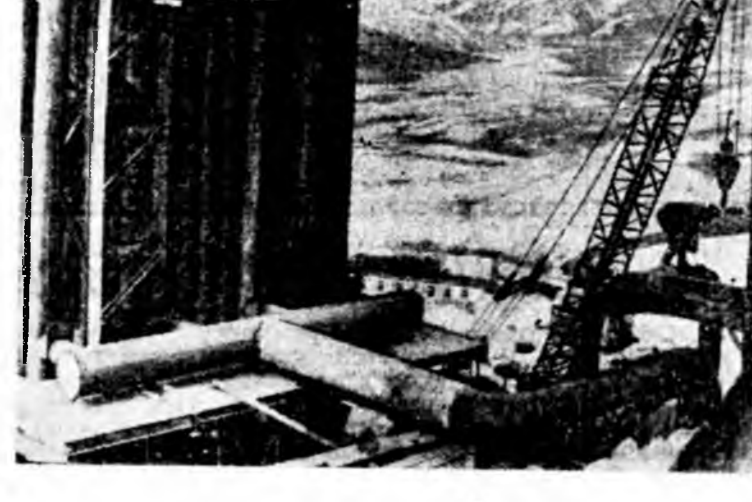
Энэ асуудалаар һаяхан Улаан-Үдэ хотодо республикын Хүдөө ажахын министерство колхозуудай главна бухгалтернуудай, аймагуудай үйлэдбэриин управлениинүүдэй ахалагша экономистнуудай дүрбэн үдэрэй семинар үнгэргөө. Энэ семинар дээрэ КПСС-эй обкомой нэтэдэхи секретарь А. У. Модогоев, хүдөө ажахын министр Л. В. Власов гэгшэд үгэ хэлээ.

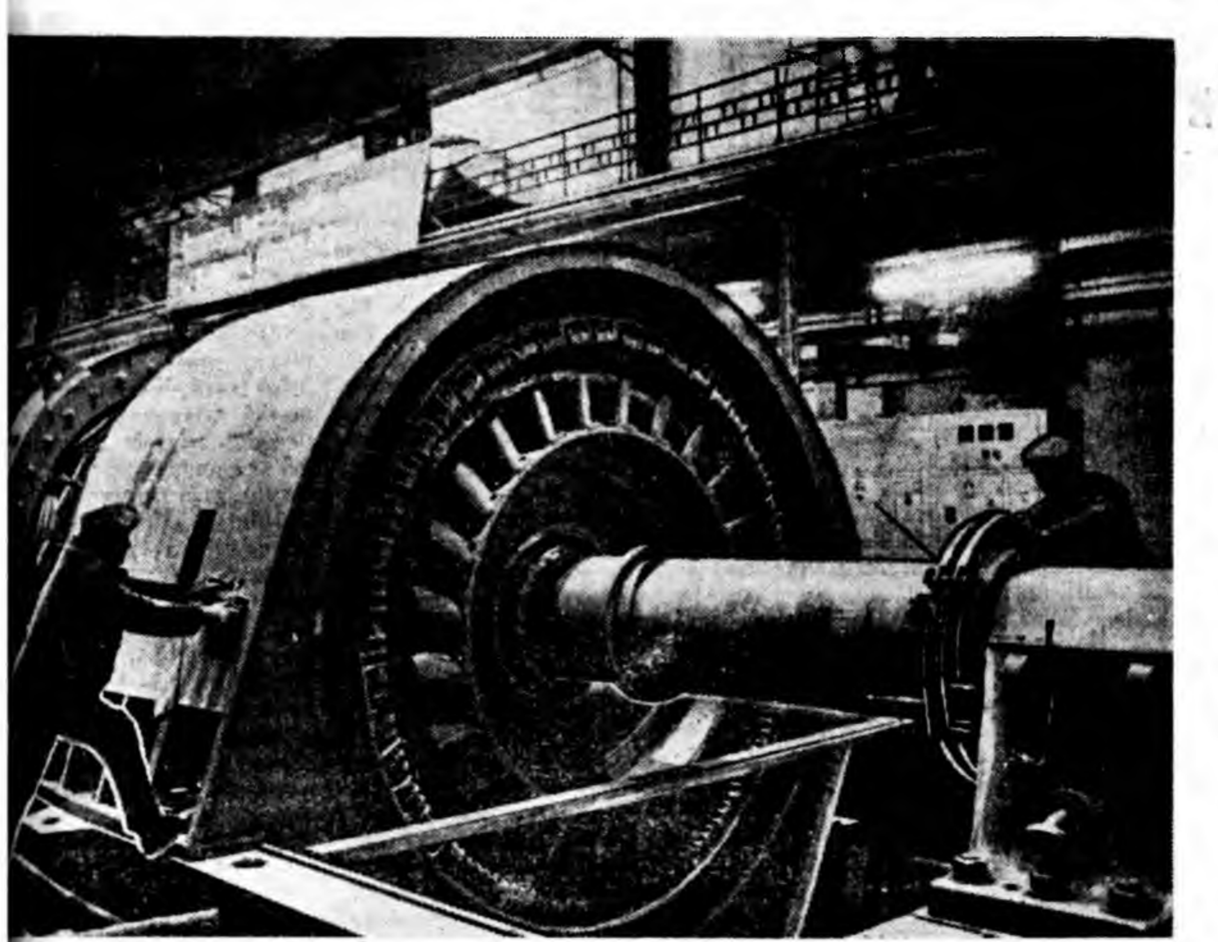
А. БОРИСОВ.

Мүнгэнэй уһа абадаг уурхай Чукоткодо нээгдэнхэй. Мүнхэ хүйтэн байдаг хүрьһэтэй хаданuудай хоорондо үндэр гэгшын байшан бодонхой. Эндэ захиргаанай-ажаһуудалай комбинадай гэр бодожо байнхай.

Энэ комбинат 1968 оной түсэбые үшөө октябрь һара соо дүүргэһэн юм. Зураг дээрэ: «Пламенный» гэһэн урхайн металлургын цехэй нэгэ участок дээрэ.

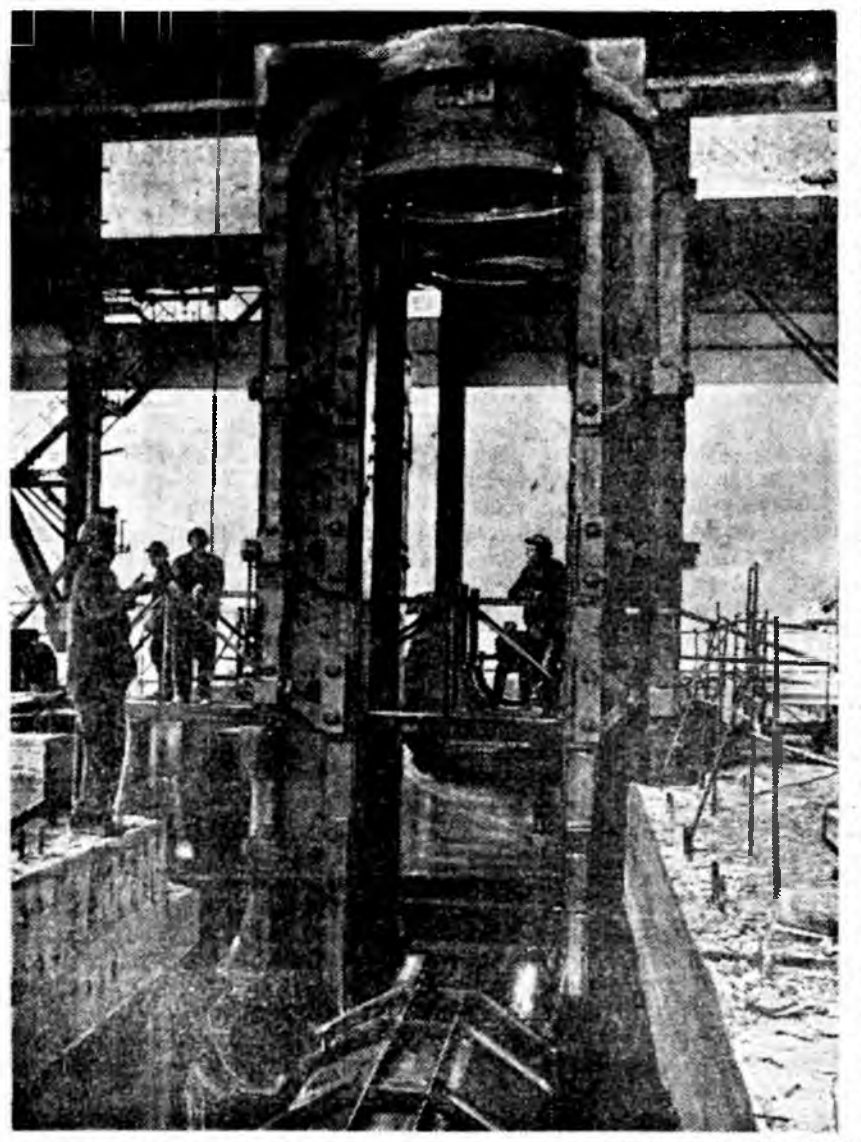
АПН-эй фото.

...бинска область. Магнитогорскын металлургиин комбинат ...хүйтэн аргаар хабтайлгаха түхеэрэлгэнүүдые бэлдэнхэй. ...жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ эдэнэй гаргаһан продукци Волго мү... Тольятти городой автомобильна заводто эльгээгдэхэ ...г дээрэ: Машнныи зал соо. Электрын хүсэтэ машинанууд ...дажа байна.

ТАСС-ай фото.

Новолипецкын металлургиин завод үнгэрһэн жэлдэ амжалтатайгаар хүдэлөө. Зураг дээрэ: заводой коммунис ажалай бригада хүдэлжэ байна. Бригадирынь Петр Жиглов.

ТАСС-ай фото.

...НЮТАГАЙ ЗАСАГАЙ ЗУРГААН БАЙҺАН ҮҮРГЭЕЭ БЭЕЛҮҮЛХЭ

...й Тоорын сомоной Совет ...дотороо газарай, хүн зо... тоогой талаар томохол ...болгодог. Манай харьяа... дээрэ «Маяк», Ленинэй ...ю колхозууд бии юм. ..., поселково Соведүүдэй ...ии улам һайжаруулха ту... ...тоолой гараһан сагһаа ...манай гүйсэдком эндэхи ...ый ажахын асуудалнуу... ...ирходог, шадал зэргээрэа ...ргэхые оролдодог болон... ... үрэнь харагдаа. 1968 ...ршада малшад болон ме... ...рнууднай горитой ам... ...гүйлаба. Тобшолон хэлэ... ...ай сомоной Совет абаһан ... уялгануудаа амжалта... дүүргээ.

...», Ленинэй нэрэмжэтэ ...үд гүрэндэ һү, мяха, ...адаха түсэбөө үлүүлэн ...хой.

... ЦК-гай октябриин ... тогтоолнуудтай танил... ...адаа, хүдөө ажахымнай ...ргшэд бүри үүсхэл, ... ехэтэйгээр хүдэлхөөр зоригжоо. Энээниие гэршэлхэ жэшээнүүдые дурдая.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз хэрбээ 1968 ондо 29443 центнер оробһо тарыа ургуулжа абаһан һаа, 1969 ондо 31000 центнертэ хүрэтэр ехэ болгохо түсэбтэй. Тэрэшэлэн силос 1968 ондо 4140 центнер абаһан һаа, 6500 центнертэ, хүхэ һолоомо 3630 һаа, 6500 центнертэ хүрэтэр, үбһэ—9480 центнерһээ 16800 центнертэ хүрэтэр нэмээхээр хараална.

Гэхэтэй хамта үхэрэй тоо толгой урда жэлнүүдэйхиһээ һураггүй ехээр олошоруулагдаха байха.

«Маяк» колхозойшье экономико улам арьбадхагдахаар хараалагдана. 1968 ондо 1103 центнер мяха гүрэндэ тушааһан һаа, 1969 ондо 1674 центнер, һү 5927 центнер тушааһан һаа. 7500 центнер, нооһо 79 центнерэй орондо 80 центнер тушааха аргатай болохо.

Хараа түсэбүүдээ бэелүүлхын тула колхозуудай мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд, колхознигууд дабхар эршэтэйгээр хүдэлхэнь дамжаггүй.

Центральна Комитедэй октябриин Пленумэй тогтоолнуудтай олониитэ зониие танилсуулха хүдэлмэри яһала һайнаар ябуулагдажа эхилээ.

Үрзанда малдаа эдюулхэ тэжээлээр дуталдаа һэмди. Энэ алдуугаа дабтахагүйн тула эртэ хабарһаа хойшо оролдолго гаргагдаа. Үбһэ тэжээл бардамаар абтаа гэжэ һанагдана. Малай дал байранууд заһагдаа, дулаалагдаа.

Малаа тобир тарганаар ондо оруулха, түл олоор абаха гэбэл, малшадайнгаа ажаһуудалай хэрэглэмжые хүсэд хангаха зэргэтэйбди. Гэбэшье энэ асуудал үшөөл хүсэндөө хүргэгдөөгүй байһаар. Холын фермэ, гүүртэнүүдэй малшадай захил хэһэн газетэ, журналнуудынь саг соогоо эзэдтээ хүрэнэгүй. Үбэлэй янгиг хүйтэндэ үмдэхэ, нооһоор нэхэгдэһэн, дулаан хубсаһаар малшадаа хангажа үшөөл шаданагүйбди. Ойрын сагаар эдэ дутагдалнуудые усадхаха зорилго табигдана.

Үндэр баян ургаса абахын тула хабарайнгаа тарилгада эрхимээр бэлдэхэ ёһотой гэжэ ойлгонобди. Хоёр колхознай урда урданайхиһаа ехэ наг шэбхэ тарялан, сабшалангай газар дээрэ гаргахаар хараална.

1968 оной дүнгүүдые абаад харахада, һайн жэшээ харуулһан депутадууд яһала олон. Жэшээнь, «Маягай» һаалишад арба һарын турша соо эды шанаэн һү һаагаа гэбэл: Агафья Бадмаевна Ангрускаева—2054 кг., Александра Лукинична Усольцева—2038 кг., Радна Дашиевна Санжихаева—2014 кг. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад З. Б. Малханова—1691 кг., Р. С. Петушкеева—1036 кг., Р. Г. Халудорова—1636 кг. һү арба һарын турша соо үнеэн бүриһөө һааһан байха юм.

Адуулгашад мүн лэ һайн үрэ дүнтэй. Н. Б. Дарбаков, В. Д. Шотхонов гэгшэд малайнгаа амидын шэгнүүрые сүүдхын 1130 граммаар дээшэлүүлээ. Тиихэдэ манай суута хонишон Гатап Цыбикович Шойбонов Эхэ оронойнгоо дээдэ шагнал хайра—Ленинэй ордендо хүртэһэн байна. «Эрхим адуулгашан» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ И. Т. Тунгриховто, «эрхим техник-үрэжүүлэгшэ» гэһэн нэрэ зэргэ А. Е. Халудоровада олгогдоһон байна.

Дурдагдагша нүхэд манай сомоной Соведэй депутадууд юм. Гансахан ажал дээрээ амжалта түйлахаһаа гадна, мүн һунгагшадайнгаа этигэл найдалые шадал зэргээрээ харюулжа байдаг.

Ингэжэ колхозуудайнгаа ажахытай, ажал хүдэлмэритэй нягта холбоо барисаатай байхые хүсэдэгбди.

В. И. Ленинэй 100 жэлэйнь түүхэтэ ойе угтуулан, манай сомоной Совет ямар хэмжээ ябуулга, хүдэлмэри эмхидхэхэ тухай һаяын сесси дээрэ хаража үзөө. Барилгын хүдэлмэри 1970 он болотор нилээд үргэдхэхэ, тосхон һууринуудаа бүри болбосон түхэлтэй болгохоор хараална.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 200 хүнэй һууха клуб баригдаха. Мүн шэнэ конторо, гостиница, саад-ясли, 4 гэр булын байха байра баригдаха болоно. Элдэб модод олоор һуулгагдаха.

«Маяк» колхоздо 150 хүнэй һууха һууритай шэнэ клуб мүн лэ баригдаха. 50 үхибүүнэй байха ясли нээгдэхэ.

1969 ондо Тоорын дунда һургуулиин шулуун байшан баригдажа дүүрэхэ юм. Стадион, хэлхээ холбооной шэнэ байра баригдажа ашаглалгада орохо.

Урдаа табиһан зорилгомнай угаа ехэ. Манай сомоной Совет эрхэ, аргаяа хүсэд дүүрэнээр хэрэглэн, үүсхэл оролдолготойгоор хүдэлжэ, зориһондоо хүрэхэнь лабтай.

Л. ХОРЕНОВ.
Түнхэнэй аймагай Тоорын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ.

ССР-ЭЙ ОЙ МОДОНОЙ БАЯЛИГ 2000 ОНДО ЯМАР БАЙХАБ

«Гипролеспромой» холын хараата түсэблэлгын таһа... бүлэгые ударидагша **Николай СИНЬГОВОЙ** ...ССР-эй ой модоной баялиг 2000 ондо ямар байхаб» ...эн статья «Ой модоной промышленность» гэжэ газе... ...э тунхаглагдаһан байна. Тиин Хэблэлэй һониной ...ентство тэрэниие хуряамжалаад, уншагшадтаа дурадна.

...й оронойн ой модоной баялигһаа Азиин хубида орошье, Европын хубиданьшье модон үлэмжэ ехээр ...лаг. Теэд Сибирь ба ...рнадахи олон жэлэй мо... ...рын 30—40 жэлдэ хүрэ... ...и һаань, оронойнмнай Ев... ...убидань тад ондоо бай... Эндэ олзобори хэжэ, ...аг соо модо отолһоной ...олон жэлэй модод түрэл ... хоморжоо. Тиин СССР-... ...анай дэлгэбаряар «Гип...» ой модоной баялигай ... хубилалтые, 2000 он ... тэрэниие комплексноор ... арга боломжо шэнжэл...

Энэ шэнжэлгын түрүүшын үрэ дүнгүүд тон шухала тобшолол гаргаха, ойн модо ашаглалгын мүнөөнэй гурииые дахин хаража үзэхэ арга олгоно. Жэшээнь, оронойнмнай Европодохи хубиин шэлбэһэтэ модоной талмайн 80 процентнь баруун-хойто зүгтэ оршоно. Тэрэнэй ехэнхи хубинь—73 процентнь — бэеэ хүсэһэн, олон жэлэй модод болоно. 27 процентнь—залуухан гү, али бэеэ хүсэжэ байһан модод юм. Ой модоной баялигые арьбажуулхын тула ехэ талмайда залуу модо ургуулха хэрэгтэй.

Оронойнмнай Европодохи хубиин бусадшье ойтой нютагуудта мододынь наһанайнгаа талаар бага нимэрхүү байдалтай юм. Ехэ талмай эзэлһэн олон жэлэй модод хүсэд ашаглагданагүй. Тиимэһээ оронойн Европодохи хубиин ойтой нютагуудтахи бэе хүсэһэн мододые ургуулха нормыень хорооохо, нэгэн доро залуу модо ургуулжа, ойн баялигые арьбажуулха хэрэгтэй болоно. Энэ хадаа байгаалиин жама ёһон байхаһаа гадна, ой модоной ажахые түргөөр хүгжөөхэ, һайнаар ашаглаха шухалын шухала эрхэ нүхэсэл болоһо үгэнэ.

Ой модон ашаглагдахаһаа гадна, шиит нойто, уһа бариха хэрэгтэ нилээд ехэ туһа хүргэнэ. Дэлхэйн бүмбэрсэгэй элдэб хубинуудта, мүн Советскэ Союздашье хэгдэһэн шэнжэлгэнүүд олон жэлэй мододһоо гадна, үшөөл хүсэд бэежээгүй модоншье уһа, нойто барисатай гэжэ харуулна. Залуу мододые, мүн шэлбэһэтэ, набшаһата модотой — холимог ургамалтай ойе хорхой шумуулнууд гэмтээдэггүй, тиимэһээ биологическа талаараа найдамтай юм байна.

Теэд, ойн модые наһа жэлэйнь талаар хайшан гэжэ зохилдуулан сахиха, ашаглаха ёһотойб? Область, хизаар, республика бүхэндэхи ой модоной баялигые таһалгаряагүй ашаглаха гүрим аласаймнай хараа түсэбэй эшэ үндэһэн болоо. Шэлбэһэтэ, набшаһата мододһоо бүридэһэн ойтой, түлэг отологдожо байһан ойн талмай эндэ хараада абтана.

Ойрыншье, холыншье хараата түсэбэй ёһоор, бэе хүсэнги мододой үлөөшэдэнь район бүхэндэ тусхай норматив тогтоогдоно. Бидэнэй тоолон гаргаһанай ёһоор, энэ норматив технико-экономическа шухала эшэ баримта болоһо үгэнэ. Ой модо ашаглалгын хэмжээ ба тэрэнэй ажахые хүгжөөлгын хэмжээн хоёрые энэл норматив хоорондонь холбоно.

Ойрын арбаад жэлнүүдтэ шэлбэһэтэ модо багаар отолдог болоошье һаа, набшаһата мододой ашаар модо бэлэдхэлэй хэмжээнэй бүри нэмээгдэжэ болохо байһыень манай оронойн Европодохи хубиин модоор баян хэдэн районуудта гаргагдаһан хараанууд гэршэлнэ.

Ойн намагые хатааха, шэнэ модо һуулгаха мэтын тусхай хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар ойн баялигые үргэдхэлгэ хараада абтаагүй. Эдэ арга боломжонууд имагтал хожом бэелүүлэгдэжэ магад нүхэсэл байһан зандаа үлэнэ.

Тиин оронойн Европодохи хубида юрэнхы дээрэнь модо бэлэдхэлэй хүдэлмэри хорооохые баадхахаар тиимэ ехэ шалтагаан байхагүй гэһэн тобшолол гаргагдана. Харин ойрын 30—40 жэлэй туршада набшаһата модо ехээр ашаглан, модо бэлэдхэлэй хэмжээе улам үргэдхэхэ ушартай болоно.

(АПН).

Юрын хүн тухаи хөөрөөн

ЭРМЭЛЗЭЛ

Сонхоор духын шагааһан һулахан шаргал элшэтэй үбэлэй наран тээшэ шэртэн, бодолгото болонги һурадаг.

— Минии хүбүүнэй дуулахые шагнаад үзэгты даа. Мүнөө Улаан-Үдын соёл гэгээрэлэй училищада һурадаг, — гээд һамасу Дашапыловна магнитофоноойнгоо миндаһа табиба. Володиие үниинэй мэдэхэ һэм. Гурбан жэл харагүйб. Гэбэшье холойнь бүдүүн болоһон шэнгеэр дуулдаба. Гансашье бүдүүн бэшэ... Урдань байһан дуунай аялга сэдьхэлэй утаһа дайрана. Эхынь энеэбхилһэн нюдэндэ омогорхолой ошон ялалзана.

— Һургуулида ябахадаа үетэн соогоо эгээл багань юм һэн. Мүнөө һута ургажа, үндэр мантагар болошоо байна даа, Володигнай.

— Балайшье үндэр болоогүй. Харин ухаан бодолынь нэмээ гэжэ һанадагби, — гээд хүбүүнэйнгээ дурадхалаар магнитофон абаһан тухайдаа, үшөө гурбан багашуулаа лажа хүн болгохо тухайдаа хөөрэбэ. — Эдэниие эсэгэгүйгөөр үндылгэхэ гайтайл юм бэзэ. Һула табижа, толгой дээрэе гаргаха аргамтүй. Шангаханаар барижа һургабал дээрэ гэжэ тоологшоб.

Эгээл энэ үедэ хэрэлсы дээрэ түерхэ абяан дуулдаад, арадаа сүүмхэ үргэлһэн хүбүүниинь оробо.

— Мама, дуу шагная, — гэбэ оро ороһоор.

— Шагныш даа, — гээд мамань магнитофоной миндаһа гэдэргэнь эрьюулэн табиба.

...Хэтэдээ байг лэ, Эжымнай... Хүбүүниинь дуунай аялтые дахуулан дуулана.

Хэтэдээ байг лэ, Нарамнай,
Хэтэдээ байг лэ, Эжымнай...

Энэ дуунай аялга хүбүүнэйнгээ дабтан дабтан дуулахада, эхынь нимгэн эльгэн хайлан уяржа, манхан тэнгэреэр яаралгүйхэн, энэ хүбүүнэй дуу, шагнаархаһандал эхын сэдьхэл мэдэрһэндэл, һолжорон ябаһан наран тээшэ һамасу Дажапыловнагай һарабшалан хараад зогсохые обёороод орхибо.

Тиимэ даа, бидэнэр ангир шэрэ наранай хирэ тооһогүй байхын түлөө, эжынэрэйнгээ хэтэдээ согтой залитай, энхэ мүнхэ байхын түлөө тэмсэжэ ябанабди. Иимэхэн наһанһаал энэ наранайнгаа, эжынгээ хэды үнэтэйе ойлгожо һуранабди...

Үхибүүдтээ эдэ бүгэдые ойлгуулха гэжэ һамасу Дашапыловна хэды зэргэ оролдодог гээшэб! Эндэ эхынь үүргэ мүн лэ хизааргүй ехэ. Эгээл тиимэһээ тэрээн тухай, ажал хүдэлмэри тухайнь хөөрэхэ дуран хүрэнэл.

Буланда жэрылгэн табяатай тагууд дээрэһээ дуратай номоо шэлэжэ, хуудаһыень иран һуухадаа, тодо элихэнээр иимэ ушар һанажархибаб. «Библиотекэ» гэһэн томо гаршагтай, налшагар заахан гэр соо һамасу Дашапыловнагай хэды гоёолто шэмэглэлтэ хэжэ, хүнэй дура буляамаар болгохо гэжэ оролдоошье һаань, харлаад бүрлөөд, хүнэй анхарал яашье татадаггүй һэн. Талмайн бага дээрэһээ зарим номуудаа буланда обоолоод байха баатай болошоо бэлэй. Уншалгын таһалгатай шэнэ библиотекэтэй болохын тула сельскэ Соведэй сесси дээрэ асуудал табюулһан, оло дахин колхозой правленидэшье хандаһан байгаа. Хүн һанаһандаа хэзээдэшье хүрэдэг. һамасу Дашапыловнашье һүүлэй һүүлдэ «һарбайһанаа» абаа.

Мүнөө библиотекэнь шэнэ байрада оронхой. Ууралаар дулаан болгогдоно. Хоёрдохи таһалгадань уншалгын таһаг.

— һамасу Дашапыловна нэнэ байратай боложо амарба гүт?

— Одоо даа, нээрээ амараабди даа. Ужам һаруул байрагүй хэды шэнээн зобогдоо гээшэб. Иимэ байратай болохын тула арба гаран жэл оролдооб. Уншагшаднай жаргашоо, — гээд уриханаар энеэбхилэн һууба.

Хэрээтын соёлой байшантай хоёрдохи дабхартань үдэшэ орой болотор гал яаржа байдаг. Колхознигууд, интеллигенци болон һурагшад сугларжа, һаяхан ерэһэн газетэ, журналнуудые ирадаг, дуратай номуудаа абажа уншадаг заншалтай болонхой. Ойлгогдоогүй ямар нэгэн асуудалай гарабал һамасу Дашапыловнада хандадаг. Дүй дүршэл ехэтэй библиотекарь уншагшадайнгаа хүсэлые дуратайгаар хангадаг юм. Библиотекын номуудай жаса баян болонхой. Уншагшад дуратай номуудаа захилаар абажа уншаха аргатай.

Библиотекэ соонь ходоодоо сэбэр, номуудынь түрэл түрэлөөрөө эмхитэйгээр ябталаатай байдаг. Шэнэ номуудай выставкэ заатагүй эмхидхэгдэдэг. Хэдэн үгөөр халахадаа, эзэн хүнэй гар туһагүй мэдэрэгдээдхинэ.

Юрынхеэр саб гэтэр хубсалһан, набтархан бэетэй, уршалаа һуужа эхилһэн урин нюуртай эхэнэрэй малай фермэ, отаранууд дээгүүр ябажа, ном тараахыень жэлэй дүрбэн сагта харахат. Энэмнай — һамасу Дашапыловна Дармаева гээшэ. 15 жэлэй турша соо таһалгаряагүй Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхоздо библиотекареэр хүдэлнэ. Дүй дүршэлтэй библиотекарь гэжэ үниинэй алдаршанхай.

Хамаг юумэн һанаһаар бүтэшэдэггүй ааб даа. Һанаһанаа бэелүүлхын тула оролдохо, эрмэлзэхэ хэрэгтэй. Тэрэ тиигэжэл байдаг. Хүдэлмэриһөө хэды оройшье бусабал, эсэһэнэй тэмдэг нюуртань үзэгдэдэггүй. Табан үхибүү ехэ болгоо. Гурбаниинь үшөөл багахан байбашье, һүбэлгэн шолмонууд. Сайгаа халуун лэ байлгадаг. Зүбөөр хүмүүжүүлхэ гээшэ иимэ бшуу.

В. И. Ленинэй түүхэтэ 100 жэлэй ойе угтуулан, вождиин гайхамшагта ажабайдалые харуулһан зураг-фотонуудые бэлдэнэ, номуудайнь выставкэ эмхидхэнэ.

— Эгээн эдэбхитэй уншагшадтнай хэд бэ?—гэжэ һүүлдэ асуухадамнай:—Колхозник А. Сафонов, ветврач Н. Дашиев, арбалахи классай эрхим һурагша М. Федорова гэгшэд олон жэлэй туршада һонин һонин олон номуудые уншаа,—гэжэ харюусаа һэн.

Уншагшадынь жэл ерэхэ бүри олоншорно. Саашадаа үшөө эршэтэйгээр хүдэлхэ тухайдаа нүхэр Дармаева үнэн сэдьхэлһээ мэдүүлбэ.

Ц. ХАМАЕВ.

ШАЛГАРАА!

Республикын аймагууд, предприяти, эмхи зургаанууд түмэрэй хаядаһа суглуулха 1968 оной арба нэгэ һарын түсэбые 105 процент дүүргэбэ. Түмэрэй хаядаһа суглуулжа, тушааха түсэбөө Улаан-Үдэ хотын Советскэ, Железнодорожно районууд, Кабанскын, Загарайн, Улаан-Үдын аймагууд бултанһаа урид дүүргэһэн байна. Тиин түмэрэй хаядаһа суглуулха хэрэгтэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадаһан элэнэртэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй мүнгэн шан барюулагдаба. Тэдэнэй дунда 100—100 түхэригэй мүнгэн шан абаһан ВЛКСМ-эй Железнодорожно, Советскэ райкомууд, мүн 50—50 түхэригэй мүнгэн шанда хүртэһэн ВЛКСМ-эй Кабанскын, Бэшүүрэй, Улаан-Үдын хүдөөгэй райкомууд бии.

Тэрэшэлэн түмэрэй хаядаһа суглуулха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан һургуули, предприяти, эмхи зургануудай түлөөлэгшэд шагнагдаба. Улаан-Үдэ хотын һургуулинууд сооһоо эрхим амжалта түйлаһан Советскэ районой нэгэдэхи, Железнодорожно, Октябрьска районуудай 42, 50-дахи һургуулинууд тус тустаа 50—50 түхэригөөр шагнагдаба. Мүн эмхи зургаан, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, комсомолой организациин секретарьнууд, хамта 23 хүн 15—30 түхэриг хүрэтэр мүнгэн шанда хүртэбэ.

Уншагшадай асуудалда министрэй харюу

ШЭНЭ ГРАФИК ЗОХЁОГДОБО

«БУРЯАД ҮНЭНДЭ» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

..., ажалай һүүлээр, орой ...хойно трамвайгаар ябаха ...хэдэхэн часаа эндэ бай... ...һалахаш. Ерэн гэхэдэ, ...ээ—«Ахир ядуу футбо... ...» хойно хойноһоо һуба... ...лэ буруу тээшэ үнгэр... ...нээниие гуримшуулхаар ...» гэһэн корреспонденци ...зетын октябриин 20-ной ...толилогдоһон байгаа.

...шэгэй мүрөөр хэмжээ ... тула республикын ком... ... ажахын министерствэ... ...редакци хандаһан юм.

...ай АССР-эй коммуналь... ...н министр Н. И. Бизю... ...й редакцида иигэжэ ха...

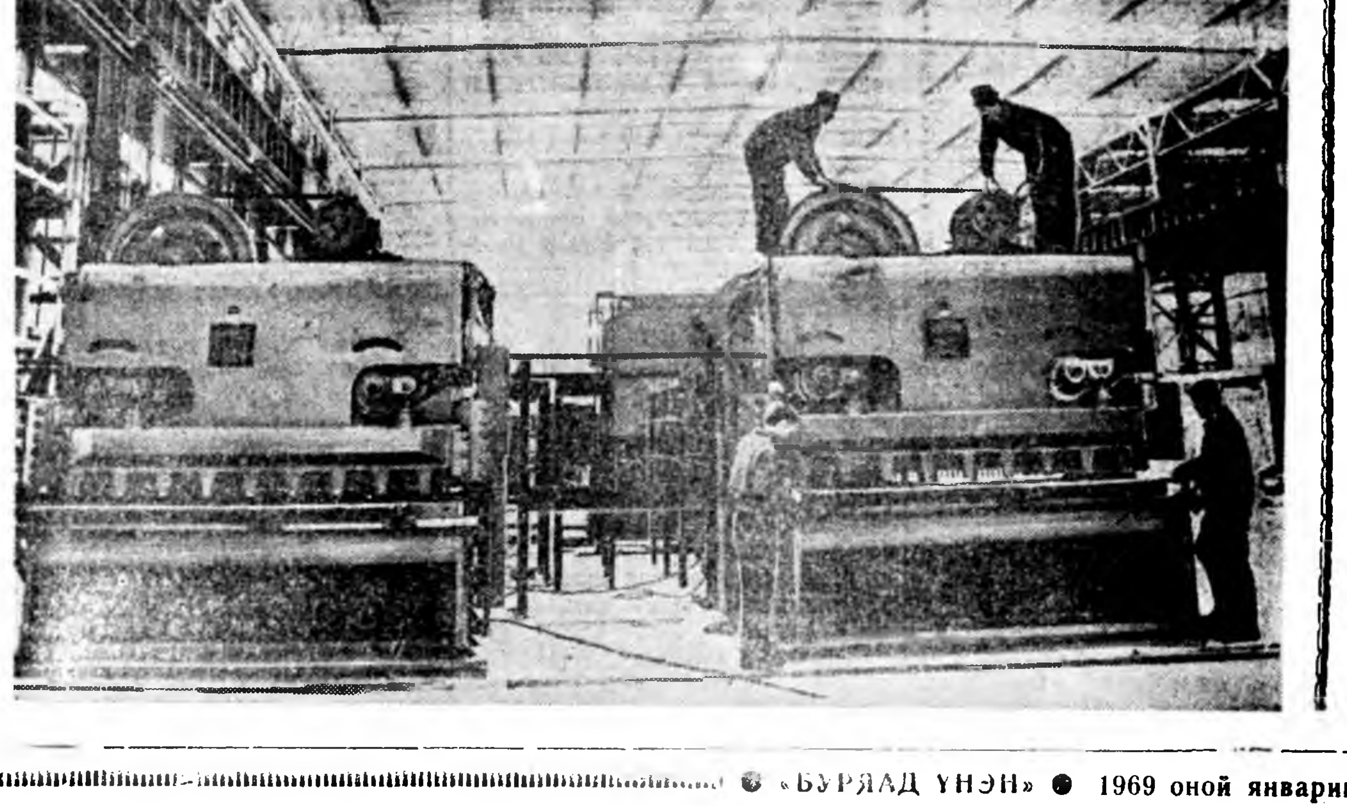
...дай АССР-эй комму... ... ажахын министерство, КПСС-эй Октябрьска райком, Улаан-Үдын горгүйсэдком, Улаан-Үдын коммунальна ажахын управлениин хүтэлбэрилэгшэд газетын материалтай танилсажа үзөөд, 1968 оной ноябриин 4-дэ Улаан-Үдын трамвайн паркын хүдэлмэришэдтэй суглаа үнгэргэһэн байнабди. Эндэ «трамвайнуудые яагаад саг соонь ябуулжа байхада һайн бэ?» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Тиин трамвайнуудые ябуулдаг албанай начальник Юферова ажалаа муугаар эмхидхэһэн дээрэһээ даажа байһан энэ уялгаһаа сүлөөлэгдэбэ.

Саашадаа трамбайнуудай һаатабаригүйгөөр ябадаг болохын зорилгоор тусхай график табигдаһан, хүдэлмэришэд нэмжэ абтаһан байна».

АХА ДҮҮ СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

Венгриин Дунауйвароше городто металлургиин шэнэ комбинат баригдажа дүүрэбэ. Энэ жэлэй январь һарада түрүүшынгээ продукци комбинат үгэхэ юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комбинадай барилга.

ТАСС-ай фото.

АМЖАЛТАТАЙ ЯБАНА

Рельснүүдые гагнаа залгадаг Мысовая станциин 32-дохи поездын коллектив 1968 оной социалис уялгануудые болзорһоонь уридшалан дүүргэбэ. Тус коллективай залгаһан рельснүүдые Эрхүүгэй, Слюдянкын, Улаан-Үдын, мүн Монголой Арадай Республикын түмэр замай станцинууд хэрэглэдэг байна.

Эндэхи рельс залгагшадай дунда дэлгэрһэн социалис мурысөөндэ коммунис ажалай ударник, мастер Иван Петрович Таракановай хүтэлбэрилдэг халаанай хүдэлмэришэд шалгараа һэн. Тэдэнэртэ дамжуулгын улаан вымпел мүнгэн шантайгаар барюулагдаа.

Тэрэшэлэн Михаил Алексеевич Носковой, Евдокия Петровна Бухольцевагай халаанайхид, мүн гагнуургшад Анатолий Кашкевич, Владимир Седунов, рельснүүдые таһалагша Александр Савсасов гэгшэдэй ажал хүдэлмэри хөөдоо шанартай.

Г. ЧАШКОВ.

ТУРАНАЙ НАЙМАН ЖЭЛЭЙ hУРГУУЛИДА

Багшанар hуралсана

Эрдэм зааха ажалдаа амжалта туйлахын тула уэл сурталайнгаа талаар бэлэдхэлтэй байха хэрэгтэйе мэдэржэ, Туранай найман жэлэй hургуулиин багшанар политhуралсалай тухэл янзануул соohоо теоретическэ семинар шэлэhэн юм.

Пропагандист, hургуулиин директор Д. В. Тугутов тэдэндэ өөhэдтэнь элидхэлнуудые бэлдүүлнэ. Тиигэжэ О. В. Хаханова, И. Н. Меньшикова, М. К. Елбоnова, Г. Л. Гомбоева гэгшэд элидхэл хэнхэй. Харин hүүлшын хэшээлдэ «Диалектикын хуулинууд» гэhэн элидхэл практика гаража байhан физикын багша М. Д. Манпеев хэбэ.

Хэшээлэй урда полигинформаци хэхэ гээшэ эндэ заншал болонхой. Энэнь мүнөөдэрэй ушар үйлэнуудые марксистска диалектикэтэй холбоhон «хүүргэ» болоҗо үгэнэ бшуу.

Зоной дунда ажаллаха

hаяхан болоhон Туранай hургуулиин месткомой зүблөөнэй хэлсэхэ зүйл иимэ байгаа — «Багшанарай болон хүүтэдэй саадай худэлмэрилэгшэдэй тосхоной ниитэ-политическэ ажабайдалда хэр хабаадалсажа байhан тухай».

Тэрээн дээрэ hургуулиин коллектив hүүлэй үедэ hурагшадайнгаа hуралсал болон журам эли бодо hайжаруулаа гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Жэшээнь, удэшын кинодо Туранай үхибүүдэй ябахые харахагүйш, тэдэнэр тусхай удэрнүүдтэ неделидээ хоёр дахин кинодо ошодог. Үхибүүдэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин аша үрэ гээшэ аа даа. Энэ үеэр, журамтай болоhониинь хүмүүжүүлгын худэлмэриин аша үрэ гээшэ аа даа. Энэ hурагшадшье, багшанаршье hайнаар амарна. «Булта конькигаа зүүхэ» — гэhэн амаралтын удэрэй уряатай юм.

— Гэбэшье ниитын ажабайдалда багаар хабаадалсанабди, илангаяа агитаторнууднай hулаар худэлнэ, гэжэ зүблөөн дээрэ hургуулиин директор Д. В. Тугутов хэлэбэ. Тэрэ месткомойнгоо гэшүүдые партиин райкомой VI пленумэй шиидхэбэринүүдтэй танилсуулба. Зүблөөн партиин ЦК-гай октябриин Пленумэй материалнуудые, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоолнуудые ойлгуулха талаар улаа зоной дунда политическэ худэлмэри шангадхахыень бүхы багшанарай урда зорилго табиба.

„Айлшалжа хайрлыт!"

Аганай малшад бишыхан айлшадаа — 1-дэхи классай hурагшадые баяртайгаар хүлеэн абаба. Тэдэнэр улаан буландаа сугларжа, үхибүүдэйнгээ «Ужам даа ахэ түрэл оромни» гэhэн дуу хатарай концерт hонирхон хараба. Бишыхан хатаршад Маша Молоновагай, Таня Соктоевагай, Таня Яголкинагай. Ира Тугутовагай ород, украин. эстон хатар; Коля Падаанов Альберт Манзаров хоёрой модо отологшодой хатар гүйсэлхэдэнь альга ташажа угтаа.

Хүүгэдэй сэдьхэлhээ хүлгэhэниинь ойлгосотой. Концертдэ үнихэн бэлдээ ха юм. Классайнгаа хүтэлбэрилэгшэ Галина Лопсоновна Гомбоеватай тэдэнэр «Арадуудай нүхэсэл» гэжэ монтаждаа яhатан бүхэнэй хүбсаhое hэн. Энээнhээ урид хүүгэдэй саатта концерт харуулаад, наадахайнуудые басагануулда бэлэглэhэн юм.

— Ерэжэ байгты, — гэжэ малшад тарахадаа уриба.

— Ондоо классайхид ерэхэ. Бидэ графигаар концерт табинабди, гэжэ hурагшад харюусаба.

Л. ТАПХАЕВ.

Түнхэнэй аймаг.

Берлиндэ баярай заседани болобо

БЕРЛИН. ТАСС-ай корреспондент В. Гордеев иигэжэ дамжуулна:

Германиин Коммунис партиин байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Германиин Социалис Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй баярай заседани декабриин 30-да Берлинэй Фридрихштадт-паластдахи зал соо болоhон байна.

Германиин Компартиин ябажа гараhан зам хадаа немец худэлмэришэнэй худэлөөнэй хүгжэлтын, империализм болон хархис хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн, худэлмэришэдэй эртын нэгэдэлэй түлөө немец худэлмэришэн ангиин хэhэн тэмсэлэй зам, эб найрамдалай, демократиин, ниитын хүгжэлтын түлөө тэмсэлэй зам болоно.

Германиин Демократическа Республикын худэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай түлөөлэгшэд, немец худэлмэришэнэй худэлөөнэй ветерануud зал соо олоороо суглараа.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, республикын бусад хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшад заседани дээрэ байлсаа.

Германиин Коммунис партиин дайшалхы зам тухай СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь В. Ульбрихт заседани дээрэ элидхэл хэhэн байна.

Арадай Корейн ехэ амжалта туйлаhан жэл

ПХЕНЬЯН. ТАСС-ай корреспондент Б. Кулаевский иигэжэ дамжуулна: 1968 он хадаа экономическа байгуулалтада Корейн ажалшадай ехэ амжалта туйлаhан жэл, хүн зоной материальна байдалые саашадань hайжаруулгын ба соёл болбосоролыень дээшэлүүлгын жэл болоо гээд Корейн Арадай-Демократическа Республикын гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин арадай ажахые ниитэдэнь түсэблэхэ управлениин начальник Хон Сон Рен ТАСС-ай корреспондентдэ мэдүүлээ. Дан дээрэхи мэдээнэй ёhоор 1968 ондо гаргагдаhан бүхы промышленна продукциин хэмжээн 1967 оноймхидо орходоо 17 процентээр нэмэхэ байна гээд тэрэ мэдээсээ.

Корейн худэлмэришэн ангиин шэн зоригтойгоор ажаллаhанай, хуушан предприятинуудые урэ ехэтэйтээр ашаглаhанай, шэнэ предприятинуудые бариhанай ашаар урда жэлэйхитэйнь жэшэбэл 1968 ондо электроэнерги, нүүрhэ, гүмэрэй руда, булад, станогууд, химическэ утэгжүүлгэ, цемент, химическэ утаhан, бүд ба промышленна бусад шухала продукци нилээд ехээр абтаhан байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы hалбаринуудта гайхамшагта амжалтануудые туйлажа хүдөөгэй ажалшад 1968 оние үлэшэбэ гээд Хон Сон Рен мэдүүлээ. 1967 он арадай засагай тогтоhоноhоо хойшонхи бүхы жэлнүүд соohоо эгээн лэ ургаса ехэтэйнь гэжэ тоолоогдодог байhан юм. Харин 1968 ондо сагай уларилай таарүүгүйшэгшье байгаа hаань, урда жэлэйхидэ орходоо ехэ барайгар, кукуруза, бусад ороohото ургамалнууд хуряажа абтаhан байха юм. Эдэ амжалтанууд научно-техническэ үндэhэ hүүри дээрэ хүдөө ажахын үйлэдбэрие эрхилэлгэтэй, хүдөө нютагуудта гүрэнэй зүгhөө үгтэhэн ехэ туhаламжатай, хүдөө ажахын кооперативуудта эдэбхитэй. hайнаар эмхидхэгдэhэн ажал худэлмэриин хэгдэhэнтэй холбоотой. Ороной эдеэ хоолой гол продукци болгошо барайгарай 6—7 тонно ургаса гектар бүриhөө дунда зэргээр абаhан хүдөө ажахын кооперативууд КНДР-тэ 1968 ондо нилээд олон байгаа гээд Хон Сон Рен хэлэhэн байна.

Израилиин сэрэгэй харата аашые Аюулгүйн Совет буруушааба

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). ООН-ой уставые, буудалдаа зогсоохо тухай хэлсээ сахингүйгөөр, Бейрудтэхи уласхоорондын аэропортдо Израилиин зорюута сэрэгэй добтолго эмхидхэые буруушааhан резолюциие ООН-ой Аюулгүйн Совет декабриин 31-дэ нэгэн дуугаар баталан абаа. Израилиин шэнэ эзэрхэг түримхэй ябуулга хэhэнhээ уламжалан Дунын Зүүн зүгтэхи байдалай улам шахардуу шанга болоҗо байhан гушаа, тэрэншэлэн гражданска агаарай зам харилсаа hаадгүйгөөр бэелүүлхэ хэрэгтэ бүри ехэ аюулай тохёолдожо байhан гушаа горитойгоор hанаагаа зобохо резолюци соо элирхэйлэн мэдүүлэгдэнхэй.

Израилиин сэрэгэйхидэй гэмтэ ябуулганuудые Аюулгүйн Соведэй гэшүүдэй нэгэн hанаатайгаар буруушаалга хадаа Тель-Авивай зоргооро ороhон хэтэрмэ этигээдүүдэй амыень татаха эгээн лэ шанга хэмжээнүүдые яаралтайгаар абаха, тэдэниие өөhэдэйнь hуурида табиха, Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэринүүдые хүндэлхыень, Дунын Зүүн зүгтэ амгалан ёhоной политическэ гүримшүүлгэ хэхэ хэрэгтэ hаад ушаруулхаяа болихыень баадхаха шухала байhые мэдэрэлгэ болоно гээд дуугаа угэлгэ тухай тогтожо хэлэхэдээ СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малик мэдүүлhэн байха юм.

Байрын түлөөhэн хүндэрнэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). США-да үнгэрэгшэ жэлдэ байрын түлөөhэн 8—10 процентээр нэмэhэн байна. Тиихэдэ ажамидаран hуухын туладэ шухала болодог бүхы юумын сэн хамта дээрээ 4,7 процентээр хүндэрhэн байна бшуу. Худэлхэгүй эд зөөриин управлениин национальна ассоциаци энээн тухай мэдээсэhэн байха юм.

СПОРТДО—ҮРГЭН ДЭЛИС

Совет засагай бүри түрүүшын жэлнүүдтэ В. И. Ленин физкультура хүгжөөхэ ба тэрээндэ ажалшадые олоор хабаадуулха эрилтэ табидаг байhан. Мүнөөшье парти, правительствамнай спортдо ажалшадые, илангаяа залуушуулые олоор хабаадуулха, спортивна бүлгэмүүдэй худэлмэри үндэр хэмжээндэ табиха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулна. Ушар иимэhээ манай гүрэн физкультура ба спортын эгээл үргэнөөр дэлгэрhэн орон болонхой.

Физкультура болон спортоор бэе махабадаа хатуужуулдаг худэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ тэрээндэ хабаададаггүй хүнүүдэйхиhээ 20—25 процентээр дээшэ байдаг гэжэ социологическа шэнжэлгэ батална. Мүн физкультура хэдэг хүнүүдэй үбшэлхэньшье бусадhаа гурба дахин үсөөн байдаг гэжэ элирүүлэгдэнхэй. Элүүр энхэ бэетэйшүүл бар хүсэнэй, ухаан бодолойншье ажалда тэсэбэритэй, бэрхэ байдаг. Тиимэhээ өөhэдынгөө юрэнхы эрдэмээ, политическэ болон тусхай мэргэжэлээ ходоодоо дээшэлүүлхэ, hуралсаха арга боломжоор ехэ байна бшуу.

Хүнэй бэеын элүүрые улам hайжаруулха зорилготойгоор физкультура hайнаар эмхидхэдэг предприяти, колхоз болон совхозуудта ажалшадайнь эдэбхи үүсхэл дээгүүр, баран элүүр энхэ, ажалhаа гээгдэхэ ябадал хомор байдаг. Жэшээлхэдэ, Улаан-Удын авиационно завод, сэмбын фабрика, Зэдын комбинат, Борьёогой совхоз, Бэшүүрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз эдэ коллективууд ажал худэлмэреэрээ эрхимүүдэй зэргэдэ ябадаг. Эдэ ажахынуудта физкультура болон спортдо олониитые үргэнөөр хабаадуулжа шададаг байна бшуу. Авиационно завод, Улаан-Удын мяханай комбинат, Зэдын комбинат дээрэ худэлмэришэдтөө спортивна залнуудые бариhан байха юм. Республикын дунда hургуули бүхэн спортын залнуудтай. Мүнөө республикымнай физкультурнигуудай мэдэлдэ 20 стадион, бүрин түхеэрэлгэтэй спортивна 178 талмай, тамаралгын хоёр бассейн, санашалай 20 гаран, туристнуудай арбаад бааза болон спортын 150 гаран зал бии гээшэ.

Иигэжэ бага зэргэ материальна бааза үргэдхэhэнэй ашаар республикын ажалшадые физкультура болон спортдо олоор хабаадуулха аргатай болообди. Предприяти, эмхи зургаанuудые ажалай табан, амаралтын хоёр удэртэй неделидэ оруулhанhаа хойшо ажалшадай аяншалга илангаяа үргэнөөр ябуулагдадаг болоо. hүүлэй хоёр жэлэй туршада аяншалгын хэрэглэмжэдэ 200 мянга шахуу түхэеригэй элдэб хэрэгсэлнүүд абтаhан байна. Жэлдээ хэдэн арбаад мянган хүн аяншалгада хабаадана.

hаяхан КПСС-эй Сэлэнгын райком, аймгүйсэдком тон hайшаалтай үүсхэл гаргаа. Юуб гэхэдэ Сурхайта нуурай аяншалгын баазада малшадай амаралтын байра эмхидхээ. Тиигээд тэндэ амаржа байhан хонишод, hаалишадтай физкультурын инструктор хэшээл ябуулна, спортын элдэб мүрысөөнүүдые үнгэргэнэ. Сэлэнгынхидэй энэ hайн үүсхэлые бусад аймагууд халан абаха ёhотой.

Республика доторнай физкультура ба спортын худэлмэри хэды урагшатай ябажа байбашье, энэ талаар табигдажа байгаа эрилтэ зорилгонуудые хангажа шаданагүй. Физкультурна худэлөөе хүмүүжүүлгын хэрэгтэ, илангаяа залуушуулай дунда мүртэйгөөр хэрэглэжэ шадагданагүй.

Залуушуулнай эрдэм ухаа түгэлдэр, оюун сэдьхэлээр hайхан байhай гэжэ бидэнэр hанахаhаа гадна, бэе махабадай талаар хатуужангы, элүүр энхэ байхыень хүсэнэбди...

...Манай спортсменүүдэй мэргэжэл шадабарие саашадаа улам hайжаруулха шухала. Гэбэшье гол шухала зорилгомнай юуб гэхэдэ, спортивна худэлөөндэ залуушуулые шадаал hаа олоор хабаадуулха, бэе махабадыень хатуужуулха хэрэгые хүгжөөхэ, бүхы залуушуулые зориг түгэлдэр, шамбай шанга шадалтай болгожо, ажал худэлмэридэ, ороноо хамгаалха хэрэгтэ бэлдэхэ ёhотойбди» гэжэ нүхэр Брежнев комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан ВЛКСМ-эй ЦК-гай баярай пленум дээрэ хэлэhэн байна.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар республикын спортивна эмхинүүдэй хэхэ, бүтээхэ юумэн угаа ехэ. Олонхи аймагуудта спортивна барилга үргэдхэхэ тушаа хараалагдаhан хэмжээнүүд бэелүүлэгдэнэгүй.

Аймагуудай, колхоз, совхозуудай түб hууринуудта типовой стадион болон спортын талмайнуудые, бригада, отделениин байра буусануудай дэргэдэ спортын элдэб наада, мүрысөө үнгэргэхэ ууҗам түхеэрэлгэнүүдые бариха гэhэн түсэб үшөө Совет засагай 50 жэлэй ойн урда гээ хараалагдаhан юм. Гэбэшье олонхи аймаг, ажахынууд тэрэ түсэбүүдээ бэелүүлжэ шадаагүй.

Энэ хадаа манай эмхидхэлэй худэлмэриин hула байhанай гэрэл. Мүн Улаан-Удэ хотодо тамаралгын гурбан бассейн бариха, «Динамо» стадионие шэнэдхэн заhабарилха, хүнгэн атлетикын талмай түхеэрхэ, спортын бусад олон барилгануудые хэхээр хараалагдаад, бэелүүлэгдэhэниинь тон бага байшоо.

Физкультура ба спортын хүтэлбэриие hайжаруулха тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол 1968 оной октябрь hарада абтаhан байна. Энэ тогтоолой ёhоор физкультура ба спортын талаар союзно-республиканска комитедүүд байгуулагдаа. Мүн манай республикын аймгүйсэдкомуудай, Улаан-Удэ хотын гүйсэдкомой дэргэдэ физкультура ба спортын комитедүүд байгуулагдаха болоно.

Эдэ комитедүүд өөhэдынгөө бодото ажал ябуулгые спортдо дуратай олониитэдэ, hайн дуранай бүлгэмүүдтэ, эдэбхитэдтэ түшэглэн эмхидхэхэ ёhотой юм.

Энээнтэй дашарамдуулан республикымнай спортивна эмхинүүд 1969 ондо нилээд олон хэмжээ ябуулганuудые бэелүүлхээр хараална. Нэн түрүүндэ, ниитэ олоной хабаадалгатай спортивна хэмжээ ябуулганууд, hайндэрнүүд В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаха байна. Физкультура ба спортые саашадань улам хүгжөөхэ, ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ гүрэнэй үүргые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор спортын коллективүүдэй худэлмэриин харалга-конкурснууд үнгэргэгдэхэ.

Энээнтэй дашарамдуулан физкультурна коллективүүдэй, спортивна клубуудай, hайн дуранай спортивна бүлгэмүүдэй хоорондо В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэжэ байна. Предприяти, колхоз, совхозуудта, hургуулинууд болон hуралсалай газарнуудта, стадионуудта, спортын талмайнууд дээрэ элдэб наадануудай ... спортын мастер, чемпион... рекордсменүүдэй, спортын... нуудай тоосоонууд, ... эмхидхэгдэхэ болоно. Мүн ... турын эмхинүүд, комсомол... телүүд совет арадай револ... байлдаанай, ажал худэлм... дартай газарнуудаар, В. И. ... ажабайдал, ажал ябуулгат... той газарнуудаар аяншал... эмхидхэхээр хараална.

1969 ондо үнгэрэгдэхэ ... на мүрысөөнүүдые дурда... Ленинэй 100 жэлэй ... рюулагдаhан СССР-эй ... дай IX Бүхэсоюзна зунай ... ада, hурагшадай XI Бүхэро... XI Бүхэсоюзна спартакиада... ческэ мэргэжэлэй hүргүү... hурагшадай XI Бүхэроссин... спартакиада үнгэргэгдэхэ. ... сөөнүүдтэ хабаадалсаха та... публика дотороо ябуулагда... тивна хэмжээ ябуулганууд... дарна түсэб зохёогдонхой.

Эдэ хараалагдаhан мүр... hургуули болон hуралса... зургаануудай, предприяти бо... хоз, совхозуудай физкульт... дай спортивна туйлалтануу... шалгүулгэдэ туhа болохонь да...

В. И. Ленинэй түрэhөөр ... лэй алдарта ойе ажал худэ... спортын эрхим амжалтану... таха гээшэ республикымна... спортивна эмхинүүдэй нэ... рилго мүн.

Г. СЕР...
Буряадай АС...
спортивна бүлгэм...
соведэй түрүү...

Шэнэ 1969 он гаража, нэгэ наhа нэмэбэбди. Шэнэ жэлдэ үшөө hайнаар ажаhуужа, үшөө hайнаар ажаллажа, баярлажа, зугаалжа ябахынгаа түлөө хундаганuудаа үргэжэ, юрөөл үгэнүүдые дуулабабди.

Жабар үбгэн үхибүүдэй ёлко дээрэ ерэнхэй. Бэлэг сэлэг хубаана. Хүхюу дуунууд замханагүй.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

* * *

Газаа жабарай ханхинажа байгаашье hаань, хүйтэнhөө хүбүүд, басагад айнагүй. Хурдан санаар урилдана.

И. АЛЬЦМАНАЙ фото.

ОРОЛДОСЫН АШААР...

Кабанскын аймагай Оймэрой мебель бүтээлгын фабрика жэлэйнгээ түсэб хахад hараар уридшалан дүүргэбэ.

Тус фабрикада оролдосотой ажалаараа шалгарhан нүхэд олон. Жэшээлхэдэ, коммунис ажалай ударник Константин Васильевич Хлыновский тус фабрикада мебель хабсаргагшаар арбан дүрбэн жэлдэ ажаллана. Тэрэшэлэн станочник Иван Михайлович Черниговский эндэ гушан гурбан жэлэй туршада таhалгаряагүй худэлмэрилнэ. Дээрэ дурсагдагша нүхэд, мүн станочник Георгий Семенович Хамаганов гэгшэд шалгарна.

Г. ЧАШКОВ.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО

ХИЛЫН ГААНАhАА

Панчево—Югославиин химиин түб мүн

БЕЛГРАД. (ТАСС). Панчево город Югославиин химическэ промышленностиин түбүүдэй нэгэн болонхой. Дайнай хойто тээхи үедэ эндэ баригдаhан химкомбинадай хүсэниинь жэл ерэхэ тудам ехэ болоҗол байдаг. Гурбадахи ээлжээень шэнэдхэн hэльбэхэ ба үргэдхэхэ талаар зохёогдоhон программын ёhоор үшөө нэгэ нефтехимическэ комбинат, тэрэшэлэн жэлдээ 200 мянган тонно кислота гаргаха цех баригдаха юм.

Панчево городтохи химкомбинат минеральна үтэгжүүлгэ улам ехээр гаргажа, ороной хүдөө ажахын хэрэглэмжые хангана. Шэнээр баригдажа байhан завод 800 мянга шахуу тонно химическэ үтэгжүүлгэ жэл бүхэндэ гаргадаг байха юм. ТАНЮГ агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, энэ завод 1969 оной тэн багаар ашаглалгада үгтэхэ.

Эквадорой президентын хэлэhэн үгэ

ГУАЯКИЛЬ, январиин 2. (ТАСС). Социалис оронуудтай худалдаа наймаанай харилсаа хүгжөөхэ шухала гээд Эквадорой президент Веласко Ибарра Кито городто правительственна ордон соо болоhон пресс-конференци дээрэ мэдүүлгэ хэхэдээ заагаhан байна.

Социалис оронуудтай, тусхайлбал, СССР-тэй дипломатическа харилсаа хүгжөөхэ шухала гэжэ президент хэлээ.

ЧССР-эй шэнэ правительство

ПРАГА, январиин 2. (ТАСС). ЧТК агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор ЧССР-эй президент Л. Свобода Чехословацка федераци тухай түрүүшын конституционно хуулиин ёhоор Чехословакиин Социалис Республикын шэнэ правительствые 1969 оной январиин 1-дэ доро дурсагдаhан составтайгаар томилоо:

О. Черник — правительствын түрүүлэгшэ.

П. Цолотка — правительствын түрүүлэгшын орлогшо, С. Фалтян — правительствын түрүүлэгшын орлогшо, Ф. Гамоуз правительствын түрүүлэгшын орлогшо, В. Валеш — правительствын түрүүлэгшын орлогшо.

Я. Марко — Гадаадын хэрэгүүдэй министр, генерал-полковник М. Дзур — Национальна оборонын министр, Я. Пельнарж — Дотоодын хэрэгүүдэй министр, Ф. Власак — Түсэблэлгын министр, Б. Сухарда — Финансын министр, Я. Табачек — Гадаадын худалдаа наймаанай министр, М. Штанцель — Ажалай ба социальна хэрэгүүдэй министр.

Й. Типольт — министр, сэнгүүдэй талаар комитедэй түрүүлэгшэ, М. Грушкович — министр, техническэ ба капитальна хүгжэлтын талаар комитедэй түрүүлэгшэ, Й. Крейчи — министр, промышленностиин талаар комитедэй түрүүлэгшэ, К. Бода — министр, хүдөө ажахын ба эдеэ хоолой талаар комитедэй түрүүлэгшэ, Ф. Ржегак — министр, транспортын талаар комитедэй түрүүлэгшэ, М. Смолка — министр, почто ба холбоо хэлхээ холбооной комитедэй түрүүлэгшэ, Я. Гавелка — министр, хэблэлэй ба информациин талаар комитедэй түрүүлэгшэ, Б. Кучера — министр, Я. Паулы — министр.

В. Плескот — Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын гүрэнэй секретарь, Я. Майер — Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын гүрэнэй секретарь, Я. Краус — Түсэблэлгын министерствын гүрэнэй секретарь, Й. Гайдошик — Финансын министерствын гүрэнэй секретарь, Л. Убл — Гадаадын худалдаа наймаанай министерствын гүрэнэй секретарь, В. Брабецова — ажалай ба социальна хэрэгүүдэй министерствын гүрэнэй секретарь.

Национальна оборонын министерствэдэ Чехословакиин Социалис Республикын гүрэнэй секретарь нэмэжэ томилогдохо.

Зүүнэй үзэл баримталдаг лейбористнуудай hанаагаа зоболго

ЛОНДОН. (ТАСС). Правительствын мүнөөнэй политикые хубилгахын түлөө парти дотор эсэшэ сусашагүй тэмсэл хэхые уряалан, лейборис партиин гэшүүдтэ лейбористнуудай парламентска фракциин зүүнэй үзэл баримталагшадай түлөөлэгшэ Дэвид Уинник хандаhан байна.

Партиин жиирэй гэшүүдэй дунда хүндэргүй болоhоноо заhаруулхын тулада яаралтай хэмжээнүүдые абахыень правительствые, лейбористнуудай национальна гүйсэдкомые Дэвид Уинник мүн лэ уряалаа.

Тэрэнэй hанамжын ёhоор орон дотор ажамидаран hууха шухала болохо юумэнүүдэй сэнгые дээшэлүүлгэдэ хүргэдэг сэнгүүд ба олзо доходой урагшагта политикые болюулха, социальна хэрэглэмжэнүүдтэ мүнгэ зөөри ехээр hомолхо, гадаадын политическэ хараа шэглэлдэ хэдэ хэдэн хубилалтануудые оруулха шухала болоно.

Партиин нютагай организацинуудай ехээр үсөөржэ байhан тушаа лейборис парламентаринуудай ехээр hанаагаа зободог болоҗо байhые Дэвид Уиннигай бэшэг харуулна.

США-ГАЙ ХҮН ЗОНОЙ ТОО

НЬЮ-ЙОРК, январиин 2. (ТАСС). 1969 оной январиин 1-нэй байдалаар Америкын Холбоото Штадуудай зоной тоо 202.254.000 хүн болоhон байна гээд США-гай хүн зоние бүридхэдэг бюро мэдээсээ.

ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ НЭГЭДЭХИ hУУРИ ЭЗЭЛНЭ

ПАРИЖ, январиин 2. (ТАСС). Нэгэ жэлэй туршада соо шэнэ номуудые хэблэн гаргалгын тоогоор Советскэ Союз дэлхэй дээрэ нэгэдэхи hуури эзэлнэ гээд ЮНЕСКО-гой эндэ толилhон статистическэ тайлбари соо заагдана. Энэ талаар hүүлшын арбан жэлэй туршада соо гол hуури эзэлhэн 10 ороной дунда жэл соо 72.977 ондоо нэрэтэй ном гаргаhан СССР, 58.517 ном гаргаhан США, мүн Англи, Япон, Франци, Голланди, Польшо, Инди болон бусад гүрэнүүд ороносоно.

ПРАВДА БУРЯТИ...
МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕР...

Нэгэдэхи хуудаhанда: ... жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ оро... гэhэн гаршаг доро инфо... нууд. ТАСС-ай материа... СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл...

Хоёрдохи хуудаhанда: ... тийна ажабайдал» гэhэн р... доро А. Шишмаревой «Шү... лэлые харааддаа абажа, дүй... шэлөө согсолхо» гэжэ ... Редакцида ерэhэн бэшэгүүд, ... юумэ хэжэ шадахабди» гэ... Болдогоевой статья.

Гурбадахи хуудаhанда: ... нэй орден үбсүүндээ ялар... хай» гэhэн рубрика доро О.... цынай «Уран бэлигэй болбос... гэжэ очерк. ТАСС-ай мат... нууд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: ... саанаhаа ерэhэн телеграмма... Нютаг нютагай hонин, сов... нууд.

СЭНХИР... ЭКРАНУУДТА...

18 часhаа «Честное слов... hэн hурагшадта зорюулагда... левизионно фильм. 18 час ... нутаhаа «Хүдөөгэй машинна... гэhэн дамжуулга. 19 часhа... ло, ойрын hонин». 19 час ... нутаhаа «Братска ГЭС» гэ... ноочерк. 19 час 45 мину... «Хүгжэм» гэhэн телевизио... дуулбари. 20 час 45 мину... ТАСС-ай лентээр абтаhан ... сэл. 20 час 55 минутаhаа ... странствий» гэhэн Лени... телестудиин зүжэг (хоёрдо... оинь). 22 час 05 минутаhа... кусствын мастернуудай ко... гэhэн дамжуулга.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-5... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-7... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности ... строительства—61-35, советского строительства и быта—69-... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, и... формации—31-05, общественная приёмная—56-62, машин... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Со... те Министров БурАССР.

Н-03301.

Зак. №...